1990.
VI. évf. 6. (35.) szám
Ára: 49 Ft

video magazin

Vigyázat!
Hamisítvány!

Genesis-
live

Oscar-díjas
anziksz

13+1

VICO
JÁTÉK
27. OLDAL

magyarországi videóforgalmazója

AJÁNLATUNK:

szinkronizált amerikai filmek

A PISZKOS TIZENKETTŐ ISMÉT AKCIÓBA LÉP

Utazzon el Georg Lucasszal képzelete legtávolibb zugába!

„A DERŰ" legyen veletek!

A HALÁLOS KÜLDETÉS

A VÉGZETES KÜLDETÉS

A főszerepben: TELLY SAVALAS
A börtönből a frontra...
Halálraítéltek újabb csapata a nácik ellen...

SPACEBALLS

A CSILLAGOK HÁBORÚJÁNAK PARÓDIÁJA

MEL BROOKS új filmjében „szédítő sebességgel" röppennek és robbannak a gegek és a speciális trükkök egyaránt. Vajon elnyeri-e a hatalmas PIZZA-hegyet jutalmul az ifjú YOGHURT?

A HUNGAROVIDEO filmek megrendelhetők utánvéttel a következő címen:
HUNGAROVIDEO Budapest, Dózsa Gy. út 150. 1134

Kedves Olvasó!

Bizonyára meglepődve vette kezébe magazinunk e legújabb számát. Kollégáim nevében is örömmel írhatom le, hogy új, a korábbinál könnyebb és szebb papírral igyekszünk javítani lapunk küllemén; így a színes oldalak mellett fekete-fehér lapjaink is megszépültek. Bízom benne, hogy a formai változás az ön tetszését is elnyeri, különösen akkor, ha hozzáteszem: mindez nem jár együtt a lap árának növekedésével. Ígérem, az újabb, remélem kellemes meglepetésre csak következő számunk megjelenéséig kell várnia...

Házunk tájáról tekintsünk a nagyvilágba. A világ egyik legtermékenyebb filmipara, az amerikai, változatlanul ontja a filmeket, tovább éltetve a videózást is. Mint összeállításunkból kiderül, az amerikaiakat furdalja a lelkiismeret történelmük bizonyos eseményeiért, amelyeket legújabb, nagy művészi gonddal készített műveikben tárnak a nézők elé. Közülük számos alkotás nyerte el nemrégiben valamilyen formában az Oscar-díjat. Jó néhányukkal már az idén találkozhatunk a hazai mozikban, s talán a videotékákban is.

Napjaink egyik sztárrendezője, Martin Scorsese is hálát ad a videónak, sőt, legutóbbi művének, a Jézus utolsó megkísértésének sikerét már nem is a mozi-, hanem a videóforgalmazástól várja. Tanulságosak azonban – lapunkban is olvasható – szavai a házi videózás veszélyeiről és kultúrájáról is. Érdemes megfogadni tanácsait, miként is nézzük a filmeket otthon, házimozinkban.

1990. június

Falus Tamás

video magazin

Kiadja: az ÚNIÓ Kiadó · Felelős szerkesztő: Horváth Béla · Szerkesztő: Falus Tamás · Művészeti szerkesztő: Kerék Antal · Képszerkesztő: Fejér Gábor · Olvasószerkesztő: Berkes András · Tervezőszerkesztők: Czifferszky Attila, Lázits Gyula
Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50–56.
Levélcím: Budapest 1398 Pf 598 · Telefon: 131-0791, 111-0893, 111-9004
A kiadásért felel: Horváth Béla, ügyvezető igazgató
Kossuth Nyomda, Budapest 90.0236 · Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII. Lehel u. 10/a közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 sz. pénzforgalmi jelző számra.
Címlap: Zétényi János
HU ISSN 0237-5141

(The Hour of the Assassin)

Kevés kockázatosabb dolog van annál, hogy valaki elnök legyen valamelyik dél-amerikai országban. Mondjuk San Pedróban. Ezt Villaverde, a választások győztese is villámgyorsan tapasztalhatja. Jól szervezett terroristák többszörös csapdát állítanak számára, ám hosszas, és még az amerikai filmekben megszokott színvonalhoz képest is figyelemre méltó autós üldözés után az elnök megmenekül.

A merénylet mögött azok a magas rangú San Pedró-i katonák állnak, akiknek egyáltalán nem tetszik, hogy az eljövendő elnök kacérkodik a demokráciával. A gyanút, bevált recept szerint, a baloldali gerillákra akarják terelni. Nehéz dolguk van, mert az amerikaiak támogatják Villaverdét. Egy első osztályú CIA-ügynök képében mindent el is követnek, hogy megoltalmazzák védencüket.

A katonák sem restek, és éppen az Államokból hozatnak bérgyilkost. Jól választanak, mert Martin Fierro a leendő elnököt tartja felelősnek apja haláláért. Az amerikai ügynök és Fierro halálos versenyfutását újabb autós üldözések színesítik. Életbevágó, ki ér előbb az elnöki beiktatás helyszínére. A végzetes óra elérkezik, ám találkozásuk a véres események menetében váratlan fordulatot hoz...

Egyesült Államok, 1986.
Főszereplők: Erik Estrada, Robert Vaughn
Rendezte: Louis Llosa
100 perc

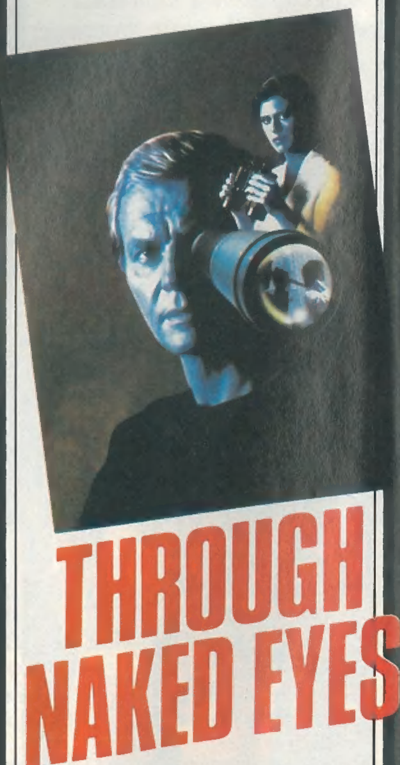
Forgalmazza a

Gyilkos a toronyházban

Egy chicagói toronyházban a lakókat egy késelő gyilkos tartja rettegésben. A rendőrség biztonsági őrizetet szervez, mégsem tudják megakadályozni, hogy a gyilkos sorra szedje áldozatait. Hamarosan gyanússá válik egy hivatásos zenész, aki rendszeresen távcsővel figyeli a szomszédos ház lakóit. Észreveszi azonban, hogy őt is figyelik teleszkópon, méghozzá egy csinos fiatal nő. A nyomozást vezető őrmester szerint a zenész kukkoló, s ezt elegendő bizonyítéknak tartja ferde hajlamára. Közben viszont az egymást kölcsönösen figyelő fiatalok vonzalmából szerelem szövődik. Az őrmester figyelmezteti az ifjú hölgyet a reá leselkedő veszélyre, s néhány gyanús jel miatt, úgy tűnik, van is ok az aggodalomra...

Egyesült Államok,
Főszereplők: David Soul, Pam Dawber
Rendezte: John Llewellyn Moxey

Forgalmazza a VICO

Bíborsivatag

Burma, 1945. Az európai frontokon már befejeződött a világháború, Ázsiában azonban nem hallgatnak a fegyverek. Japán még tartja magát. Iszonyú a hőség és a feszültség abban a táborban is, ahonnan a Királyi Légierő vadászrepülőgépei tartják sakkban a japánokat.

Forrester kapitány – Gregory Peck szívdöglesztően kemény arcú, meghatóan barázdált tekintetű szerepeinek egyikében tündököl – az egyik legjobb pilóta: vakmerősége azonban mármár önpusztítással ér fel. Mintha nem törődne sem élettel, sem halállal. Egykedvűen végzi a dolgát. Csak az álmai lidércesek. A tábori orvost érdekli, mi rejlik ebben a furcsa fickóban. Magával cipeli a közeli kórháztelepre, ahol egy megszállott misszionáriusnő vezetésével burmai gyerekek százait mentik meg.

Itt találkozik Forrester a szép burmai lánnyal, Annával. Mindkettő mást kap a másiktól, mint amit vár: ettől lesznek érdekesek egymás számára. Szerelemnek hívják az ilyesmit. És akkor a pilóta elmeséli Annának, hogy közvetlenül a háború előtt megnősült, és az első bombatámadáskor felesége az égő romok alatt lelte halálát. Anna egy vörös rubinkövet ad neki ajándékba: ha nincs kinek ajándékoznia, hát őrizze meg az ő számára.

Forrester másnap rutinrepülésre indul. Új másodpilótájával egy régi bajtársát kell másik állomáshelyre vinni. A gép kigyullad, és ők japán felségterületen landolnak. A másodpilóta megsebesül, a bajtárs pánikba esik. Forrester tudja, hogy soha nem találják meg őket. Egyetlen megoldás van: eljutni a harminc mérföldnyire lévő folyóig, és onnan vissza az övéihez. A feladat képtelenségnek tűnik...

Egyesült Államok, 1954
Írta: H. E. Bates könyve nyomán Eric Ambler
Főszereplők: Gregory Peck, Win Min Than, Brenda di Banzie, Bernard Lee
Rendezte: Robert Parrish
97 perc
Forgalmazza a MOKÉP

DEMPSEY

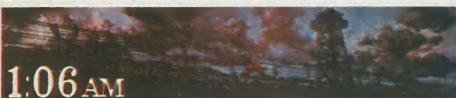
Egyesült Államok, 1983
Főszereplők: Treat Williams, Sam Waterston, Sally Kellerman, Victoria Tennant
Rendezte: Gus Trikonis

Forgalmazza a

A szorító hőse

1911-ben, Salt Lake City közelében egy pajtában gyakorolja a bokszolás fortélyait egy fiatalember. Kezdetben füstös kis kocsmákban bizonyítja erejét néhány dollárért. 1914-ben jut el New Yorkba, ám kapzsi és rossz menedzsere miatt kevesek ismerik meg nevét. Pedig a tehetséges sportoló minden vágya az, hogy híres ember váljék belőle, és a nagyvilág megtanulja nevét: Jack Dempsey.

A New York-i csalódás után Salt Lake Cityben, majd San Franciscóban vívja mérkőzéseit, egyre eredményesebben. Végre felkarolja egy vérbeli menedzser, s 1919-ben már a nehézsúlyú világbajnoki címért mérkőzhet. Jack – akit a *Hair* című filmből is ismert Treat Williams alakít – célba ér: ő lesz a bajnok, és nevét szárnyra kapja a világhír. Immáron a világ legjobbjaként költözik Hollywoodba, hogy néhány filmszerepet is elvállaljon. Az igaz történetben megelevenedik egy rossz házasság és egy nagy szerelem néhány epizódja is. A húszas évek első felében Jack Dempsey az uralkodó a ringben. A világbajnok életének filmbéli nyomon követése egyben a boksztörténelem egyik nagy fejezete is.

WHAT WENT INTO THESE FEW SECONDS...

THE HELL...THE HEROISM...THE HIGH ADVENTURE...

MAKE FOR THE SCREEN'S GREAT ENTERTAINMENT!

MIRISCH COMPANY ... JOHN STURGES'

THE GREAT ESCAPE

A nagy menekülés

Alapjaiban igaz történet elevenedik meg a szemünk előtt, az 1845-ös esztendőből.

A háború vége felé Németországban egyetlen táborban gyűjtik össze azokat az angol és amerikai hadifoglyokat, akik előzőleg már többször kísérelték meg szökést más táborokból.

A hadifogolytáborban maximális biztonsági rendszert építenek ki a németek, meghiúsítanak minden szökési próbálkozást. A foglyok azonban már profik a szökések tervezésében és kivitelezésében is, így természetesen újra és újra próbálkoznak. Egy napon megérkezik egy újabb elfogott katona, Bartlett, aki átveszi az irányítást, és nagyszabású szökési tervet dolgoz ki. Azonban nem egy-két ember számára: kétszázötvenet akar egyszerre szabadsághoz juttatni...

Miként képesek különböző jellemű, tudású és kvalitású emberek összefogni, együttműködni egy közös nagy cél, életük megmentése érdekében – ezt mutatja be a film, parádés szereposztással.

Egyesült Államok, 1963
Főszereplők: Steve McQueen, James Garner, Richard Attenborough, James Donald, Charles Bronson, Donald Pleasence, James Coburn
Rendezte: John Sturges
116 perc
Forgalmazza az Intervideo

A fészek

(The Nest)

Egyesült Államok, 1989
Főszereplők: Robert Lansing, Lisa Langlois, Franz Luz, Terri Treas
Rendező: Terence H. Winkless
105 perc

Forgalmazza a HUNGARO VIDEO

Kitüntetettek

„Ezt a filmet annak a 347 309 katonának ajánljuk, aki sebesülési érmet (Purple Heart) kapott Vietnamban." E szavak vezetik be a jóképű fiatal orvos, Don Jardian történetét, aki az Egyesült Államok haditengerészetének sebészeként tevékenykedik Vietnamban, a háború kellős közepén. Katonatársát életveszélyes sérülésekkel kíséri Da Nangba, a kórházba, ahol megismerkedik a csinos nővérrel, Deborah Solomonnal. A rövid találkozás mindkettőjük számára sorsdöntő lesz.

Don, visszatérve alakulatához, azon töri a fejét, miként utazhatna a város jól felszerelt kórházába, hogy találkozhasson Deborah-val. Erre ugyan egyetlen alkalommal még lehetősége nyílik, ám ezután rosszindulatú parancsnoka közvetlenül a harcok színhelyére, a tűzvonalban állomásozó egyik alakulathoz vezényli őt. Amíg csak lehet, operálja bajtársait a túlerőben lévő ellenség lövései közepette, ám egy támadás során végleg szétverik csapatát. Neki is alig sikerül élve elhagynia a csata-

Svábbogárral találkozni legalábbis kellemetlen. North Portot azonban, ezt a kis szigeten fekvő csendes kisvárost, valósággal ellepik ezek a bájosnak éppen nem mondható rovarok. Az esemény jó üzlet lehetne a helység kissé habókos rovarirtójának, ha a svábbogaraknak – melyeket egyébként a filmben végig poloskáknak hívnak – nem lenne egészen különös ízlésük. A csótányok ugyanis minden élőlényt felfalnak – válogatás nélkül. A seriff, nem is alaptalanul, az INTEC vállalat genetikai kísérleteire gyanakszik.

A szigetre érkezik az INTEC szakembere, dr. Hubbard, egy felettébb csinos, de rendkívül célratörő hölgy. Rájön, hogy a pestis leküzdésére indított kísérleteik félelmetes következményekkel jártak. A ragadozóvá vált csótányok már genetikus mutációval, átváltoznak azzá, amit megesznek. A laboratóriumban a csaléteknek használt macska félig macska, félig svábbogár szörnyként kel új életre. És a csótányok az embert is megeszik...

terét, s halott katonatársainak megdöbbentő látványa nyomasztó emléket hagy benne örökre. Megmenekülése után minden vágya, hogy újra láthassa szerelmét, akivel már közölték halálhírét.

A kórházba érkezve szörnyű látvány fogadja...

Egyesült Államok, 1984
Főszereplők: Ken Wahl, Cheryl Ladd, Stephen Lee, Annie McEnroe
Rendezte: Sidney J. Furie
111 perc
Forgalmazza az Intervideo

Egyesült Államok,
Főszereplők: Albert Brooks, Julie Hagerty
Rendezte: Albert Brooks
91 perc
Forgalmazza az Intervideo

ALBERT BROOKS JULIE HAGERTY

LOST IN AMERICA

Elveszve Amerikában

Linda és David Los Angelesben élik a fiatal amerikai felső középosztálybeli (yuppie) házaspárok megszokott életét. Legfőbb gondjuk, hogy új házukban milyen színű legyen a csempe, Mercedesükbe bőr- vagy műbőr ülést válasszanak-e. Miután azonban Davidet többévi várakozás után sem lépteti elő a főnöke, döntő elhatározásra szánják magukat: kivonulnak a társadalomból. Elhatározásukban szerepet játszik a Szelíd motorosok című film is. Mindenüket pénzzé teszik, és egy lakókocsival elindulnak Las Vegasba, hogy újra házasságot kössenek.

A szerencsejátékok fővárosában viszont Linda egyetlen éjszaka alatt eljátssza megtakarított 190 ezer dollárjukat, amelyből pedig húsz évig akartak vándorolni Amerikában, megvalósítva tinédzserkoruk álmát. Így mindössze néhány száz dollárral kell új életet kezdeniük. Nevadában, egy kisvárosban telepednek le, ahol David „gyalogátkelőhely-őr" lesz, Linda hotdog-sütő.

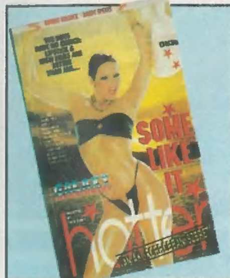
Ez az az élet, amit kerestek? Vagy felébred bennük a nosztalgia a Mercedes jelképezte jólét után?

VIDEOAJÁNLAT

Házi videógyűjtemény bővítéséhez, igényes videózoknak. Kiváló minőségű, eredeti szexműsoros kazetták (nem feketepiaci másolat!), magyar felirattal, számlával, szavatossággal, gyors és pontos szállítással.

(FÓKUSZ KIADÓ)

VAN, AKI FORRÓBBAN SZERETI

Stacyt és Hillaryt, a két csinos lányt majdnem rajtakapják egy izgalmas szerelmi jelenet közepén. A két fiú a leszámolás elől szökni próbál, de mivel egy-egy törülköző az összes öltözékük, hirtelen ötlettel száradó női ruhákba bújnak, és egy „leányszálláson" keresnek menedéket. Sok vidám és izgalmas kalandba keverednek a lányok között. Trükkjük beválik, egy darabig lánynak nézik őket, és a leleplezódés előtt mindkettőjüket kihúzza a csávából valaki, aki forróbban szereti...

EROTIKUS MULATÓ

Az éjszakai mulató ruhatárába nemcsak a kabátokat adják be – úgy látszik, egy időre az erkölcsöket is. A széplányok arcán megfagy a hivatásos színpadi mosoly, és vakon vetik bele magukat a karrierharcba. Kit érdekel már a kis nézőtéri vigéc, mikor német milliomosok vagy dollárszagú amerikai producerek kegyeért kell küzdeni. Ezért az Erotikus mulatóban nemcsak kiváló színpadi show-t és dalbetéteket láthatunk-hallhatunk, hanem megismerjük a színpad mögött zajló eseményeket is.

1990 Ft/db

Postai utánvétellel megrendelhető: Pécs Pf. 56. 7617

FÉNYPONT® videocenter
Pécs, Rókus u. 3/a.

Ha mind az ötöt megrendeli, a postaköltséget átvállaljuk! Viszonteladókat is kiszolgálunk! Tel/fax: (06-72)33-612 0–24h

TÁNCOLÓ ANGYALOK

Marlowe bíró szigorú erkölcsi elveiről híres, és az erotikus mulatóba csak a Táncoló Angyalok ellen emelt vádak miatt keveredik. A csodaszép lányok ellenállhatatlan mosolya és idomai még őt, az erkölcscsőszt is megingatják. Daisy, a revűtáncosnő mindent latba vetve hatalmába keríti. A lélegzetelállító, buja és ugyanakkor esztétikus színpadi produkciók végül a tévedhetetlen bírót is betörik, ő maga is szereplője lesz a fényes revűnek.

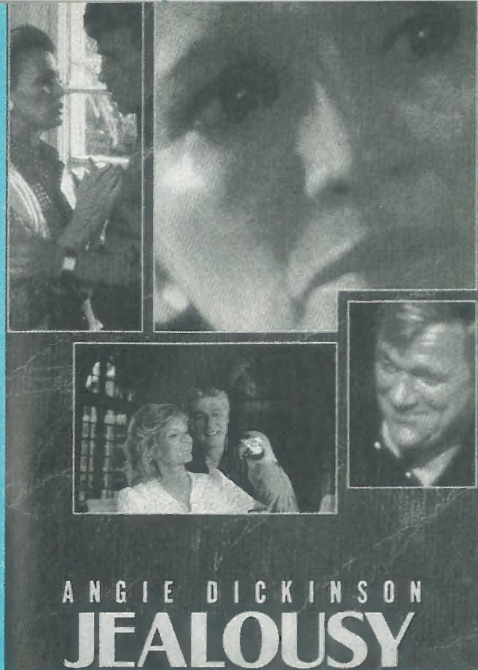
ORGIA BERLINBEN

A kivételes luxuspár sivár anyagi létét hangos bulikkal színesíti. A nagyzási hóbortban szenvedő alkalmi szélhámos mackós csapatával szívesen megszabadítaná a két milliomost széfjük tartalmától. Ekkor jelenik meg a rendőrség titkos ügynöke, aki részesedni szeretne az illegális előnyökből...
Végezetül a korrupt biztonsági ügynöknő jó érzékkel nyúl a kettős játékhoz... Ezek adják a robbanékony keveréket egy brilliáns és borzongató sztorihoz. Szép nők, jó poénok, szex és krimi – minden együtt van a jó szórakozáshoz...

MISTER MILLIÁRD DOLLÁROS BABÁI

A láthatatlan amerikai pénzmágnás, Mr. Milliárd álnok gátlástalansággal irányítja európai bábfiguráit. Csatlósa, Joey a leghajmeresztőbb ügyleteit bonyolítja, akár kétes maffiózókról, akár illegális olajüzletről legyen szó. Joey lakótársa Tom, aki riporterként végre élete nagy sztoriját akarja megírni, véletlenül ráakad a nagy témára: Joey izgalmas kalandjaira... A sok gyönyörű hölgy – beleértve Mr. Milliárd varázslatos jobbkezét, Samantha Silverspoont – csak bonyolítja a helyzetet... Szexik, temperamentumosak és frivolak: Mr. Milliárd babái...

Féltékenység

(Jealousy)

Különös érzés a féltékenység, amely rabul ejtheti az embert, meghatározhatja cselekedeteit. Ezt bizonyítja ez a három epizódból álló film is. A különálló történeteket Angie Dickinson színészi játéka fogja össze.

Az első történetben milliomos asszonyként él lányával egy csodálatos, úszómedencés házban. Velük él egy férfi – akit a Starsky és Hutch krimisorozatból jól ismert Paul Michael Glaser alakít. S hogy valójában ki ő, az a jelenet poénja...

A második epizódban a fő konfliktus okozója nem más, mint egy papagáj. A gazdag férj – felesége nem kis bosszúságára – imádja a madarat. Amikor egy alkalommal a férj elutazik, különös dolgok történnek a szárnyassal. A háttérben persze megint ott a féltékenység...

Az utolsó történet főhőse egy country-énekesnő, aki szakítani akar szerelmével, ám a férfi ezt nemigen akarja tudomásul venni. E perctől kezdve már aggódhatunk is az énekesnő életéért...

Egyesült Államok
Főszereplők: Angie Dickinson, Paul Michael Glaser, David Carradine, Richard Mulligan, Bo Svenson, France Nuyen
Rendezte: Jeffrey Bloom
95 perc
Forgalmazza a VICO

Sóhajok (Suspiria)
Olaszország–Egyesült Államok
Főszereplők: Jessica Harper, Stefania Casini, Flavio Bucci, Miguel Bosé
Rendezte: Dario Argento
90 perc
Forgalmazza a MOKÉP

Sóhajok

(Suspiria)

Suzy Banion, az ijedt arcú amerikai balerinajelölt egy esős éjszakán érkezik Freiburgba, a híres balettiskolába. Nagy nehezen taxit fog, megérkezik a szecessziós-rózsaszín épülethez, de bejutni nem tud. Előbb egy zaklatott lány állja útját, aki éppen pánikszerűen menekül. Titokról beszél, meg nárciszokról – aztán elfut. Legközelebb már a barátnője lakásán látjuk, amint egy jól megtermett szőrös kéz nagyjából ötvenszer kést márt belé, majd fölakasztja.

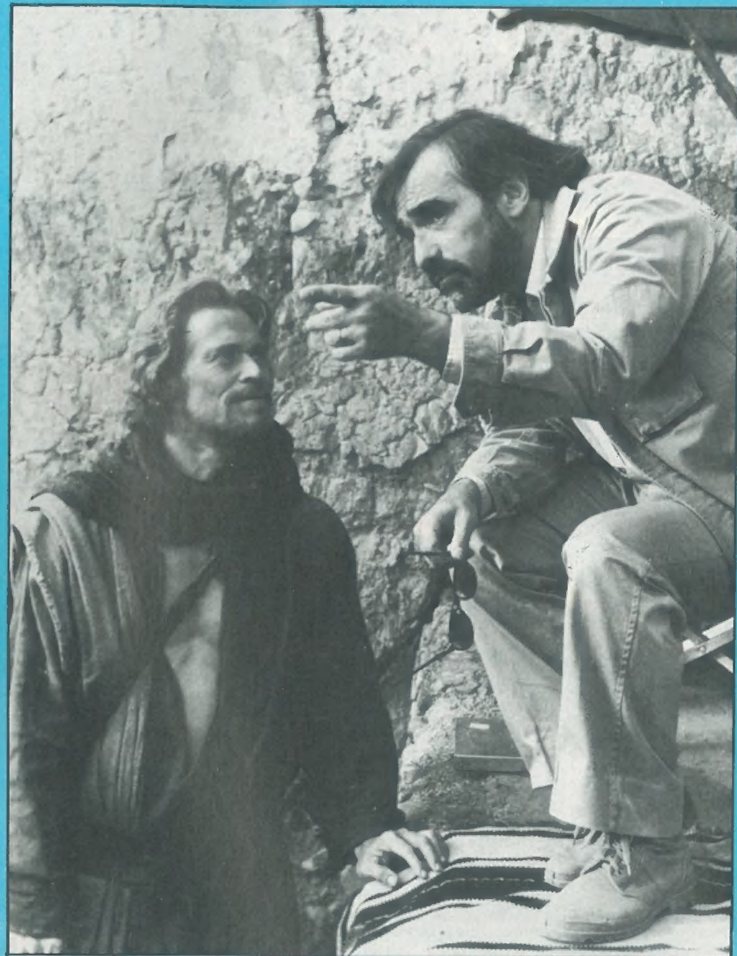
Suzy másnap végre bejut az intézetbe. Nem mondhatni, hogy előérzetei túlságosan biztatóak lennének: a lányok furcsán néznek rá, a balettmesternő leginkább egy kápóra emlékeztet, az igazgatónő ismeretlen helyen tartózkodik, helyettese hátborzongatóan mézesmázos, a plafonról több száz fehér kukac ereszkedik alá, s valaki furcsán horkol. Suzy rosszul lesz, de a betoppanó orvos ellátja gyógyszerrel meg jó tanácsokkal. Hamarosan barátnőre is szert tesz: azzal a lánnyal melegszik össze, aki a meggyilkolt lánnyal együtt úgy sejti, valami nagyon nincs rendben ezzel az intézettel. Mire mindezt végigmondaná, már meg is gyilkolják.

Suzy boszorkányságra gyanakszik. Megtudja, hogy az intézet egykor Markosz kisasszony, a görög okkultista, a mágikus fekete királynő tulajdona volt. És – mint tudjuk – a boszorkányok hatalma nem múlik el a halálukkal. Suzy nyomozni kezd...

Martin Scorsese a videózásról

Martin Scorsese napjaink egyik legnépszerűbb amerikai rendezője. Ő az a művész, aki sokaknak készíti igényes filmjeit. Nála történetnek és látványnak egyaránt fontos szerep jut; alkotásaiban az elmélkedés, a film gördülékenységét gátló statikus elemek nem győzedelmeskednek a történet sodrásán, ezért tekintik – joggal – „emészthető" rendezőnek. Nevéhez olyan alkotások köthetők, mint *A taxisofőr*, a *Dühöngő bika* vagy a *Krisztus utolsó megkísértése*.

A videózás, különösen az otthoni, a lakás négy fala közé szorult-szabadított videókultúra több mint egy évtizedes története során rengeteg ellenséget szerzett magának „filmes berkekben". Mások, ugyancsak szakmabeliek, felesküdtek az új műfajra. Egy biztos: mára olyan helyzet alakult ki, hogy a nagy rendezők, a világ filmes élvonala se lehet közömbös a *home video* jelenségével szemben. Amióta nemcsak pornó, horror, kémtörténet, kommersz videóklip vagy egyéb, többnyire silány áru vásárolható, kölcsönözhető a boltokból, hanem a filmtörténet majdnem minden jelentősebb alkotása, azóta a Scorsese-formátumú művészek is döntéskényszerbe kerültek. Állást kell foglalniuk a lényeges kérdésekben: miként viszonylik egymáshoz a mozivásznon látható alkotás és a videókazettára rögzített és tévéképernyőn megjelenő képsor; veszít-e jelentőségéből egy valamikori szélesvásznú film a televízió dobozméretén; vagy épp ellenkezőleg: a videó képes-e megújítani a régi alkotásokat; s hogyan változtatta meg az *otthoni videó* a filmnézési kultúrát; tudják-e a rendezők igazi filmként, művészi produktumként nézni a videókazettáról vagy lézerlemezről sugárzott műsort?

Martin Scorsese azon rendezők közé tartozik, akik felismerték: nem térhetnek ki a választás elől. S nemcsak hogy feleletet adott a fentiekben feltett kérdések némelyikére, hanem higgadtan, indulatoktól mentesen igyekezett feltárni a videózáshoz való viszonyát.

Scorsese és a videó kapcsolata is az álmokban kezdődött. Szinte mitikusan. Valószínűleg nem ő az egyetlen rendező, aki évekig álmodozott arról, hogy létezzenek boltok filmkazettákkal sűrűn megrakott polcokkal, ahová az ember csak úgy besétál, mint egy könyvesboltba, kiválasztja kedves filmjeit és hazaviszi őket a magángyűjteményébe. Ott aztán kedvére nézegetheti mindegyiket. Elmerülhet végre a részletekben. Egy-egy technikailag érdekes, nehezen megfejthető képet, képsort annyiszor pörgethet vissza, ahányszor csak akar. S ha a gyűjtő történetesen filmrendező, könnyedén tarthat házi előadásokat is kollekciója segítségével. Scorsese a lányával példálózik. A videógyűjtemény adott módot a rendezőnek, hogy

bemutassa lányának Karl Freund A múmia című klasszikus horrorfilmjét, egy olyan, filmtörténetileg is igen jelentős alkotást, melyhez másképp nemigen juthatna hozzá a fiatalabb nemzedék. És a házi oktatás folytatódott. Karl Freund után Scorsese számára logikusan következik James Whale, a *Frankenstein menyasszonya* rendezője. Ő is „tananyag”.

A moziterem és a házi videózás viszonyáról azt vallja *A taxisofőr* rendezője, hogy a tökéletes videóminőség a legfontosabb. Ha nagy tévéképernyőt és kiváló hangminőséget tudunk teremteni házimozinkban, megközelíthetjük a színháztermi minőséget. Scorsese szerint ez az egyedüli útja annak, hogy az emberek végre úgy nézzenek otthonukban filmeket, ahogy filmeket nézni *kell*. Az amerikai rendező ugyanis nagy „veszélyt” lát az otthoni mindennapos cselekvésekben. A házi videó nézője megteheti, hogy a filmet mesterséges úton megállítsa, s ezzel a művészi élvezetet *teljesen elrontsa*. Legalábbis sok esetben. Scorsese úgy véli – igen meggyőző módon –, hogy a filmnézésnek folyamatosnak kell lennie, máskülönben a hatása jelentős mértékben csökken.

Az otthoni luxusminőség segíthet abban, hogy az élmény maradéktalan legyen: ne zavarja meg beszélgetés, házimunka stb. Példa erre Michael Powell és Emeric Pressburger *The Life and Death of Colonel Blimp* (Blimp ezredes élete és halála) című két és háromnegyed órás alkotása. Scorsese szerint a film lézerlemez-kiadása elsőrangú minőségű, viszont e jelentős film csak akkor lehet nagy hatással nézőjére, ha az nagy figyelemmel, az elejétől a végéig egyhuzamban követi a képsorokat. Ezek szerint tehát nem a műfajjal van baj, hanem a filmnézési, befogadói kultúrával! S itt van mindjárt egy másik példa: Scorsese filmje, a *Krisztus utolsó megkísértése*. Ismét egy száznyolcvanhat perces műről van szó, melynek végigüléséhez sok türelemre van szükség. Különösen azokhoz a tudatosan lassított tempójú képsorokhoz, melyeket Scorsese a marokkói sivatagban forgatott. E képeknél a rendező az időtlenség hangulatát kívánta nézőibe szuggerálni. Ő maga e jelenetek miszticizmusát, transz jellegét hangsúlyozza. A Krisztus-film is alkotó együttlétet követel önmagával. Koncentrálást parancsol befogadójának.

Scorsese mester az amerikai *Video Review* szaklap egyik legutóbbi számában például kijelentette: A videóhoz való viszonya kettős. Egyrészt mint alkotó nem hagyja, hogy a videotechnika megváltoztassa filmrendezői gyakorlatát, stílusát, másrészt azonban elismeri, hogy bizonyos filmjeinek sikerét (így Krisztus-filmjéét is) elsősorban a videóforgalmazástól várja. Nyilatkozatából az derül ki, hogy művészi és tanári tevékenységét a jövőben a videó nyújtotta lehetőségekhez kívánja igazítani. Úgy látja, hatalmas kincsek rejlenek a videós oktatásban. Rendezőknek eddig még nem adatott meg, hogy a filmkészítés legapróbb trükkjeit, fázisait diákjaikkal érzékeltetni tudják. A videó képes a legfinomabb mozzanatok rekonstruálására is. (Ő maga már meg is tette az első lépéseket egy New York-i egyetemi előadásában. A Dühöngő bika bokszjeleneteit elemezte diákjainak lépésről lépésre.)

Scorsese optimista. Úgy gondolja, az otthoni videózás számos elfeledett nagy rendezői életműre irányíthatja rá ismét a nézők figyelmét. Javaslattal is él: meggyőződése, hogy Anthony Mann művészetét újra fel kellene fedeznünk, s erre a videó igen alkalmas is. Hiszen ő rendezett olyan fontos filmeket, mint az *El Cid* vagy A Római Birodalom bukása. Véleménye szerint a videó gyakran új életet lehel egyes filmekbe, melyek a mozivásznon nem tudták igazán megnyerni a nézők szívét. Így volt ez a Powell/Pressburger páros *The Red Shoes* (A piros cipők) című alkotásával, mely az otthoni képernyőknek köszönheti egyre növekvő sikerét.

Érdemes lenne megszívlelni Scorsese tanácsát, és a technikailag is egyre fejlettebb videózást a képi értékmentés szolgálatába állítani.

M. J. Gy.

NEC tévé

A japán NEC új tévéje nemcsak abban egyedülálló, hogy 51 collos (mintegy 130 cm!) ■ képátlója. Ez önmagában is súlyos tény (szó szerint), de ha hozzávesszük azt ■ néhány módosítást, amelyet a NEC mérnökei elvégeztek ■ konstrukció során ■ hagyományos tévékhez viszonyítva, valamit megérthetünk a dologból.

Ez egy IDTV, azaz „javított felbontású" készülék. A javított felbontást azáltal érik el, hogy a bejövő váltott soros letapogatás szerinti két félképet egy digitális tárba gyűjtik, ahol egy 11 megabites jelfeldolgozó áramkör korrekciókat végez a képen. Többek között digitális fésűszűrővel szétválasztja a világosság- és színjeleket, térbeli mozgásadaptív korrekciókat hajt végre ■ képelemek körében és félképek helyett ilyen javított, teljes képeket küld a képernyőre. Ennek eredményeképpen a függőleges felbontás 450 sornyira nő, ami kb. 40 százalékkal jobb az átlagosnál. A kép plasztikus, életszerű, amihez az is hozzájárul, hogy egy hatásos digitális zajcsökkentő a zajok nagy részét eltávolítja. A hanghatás is támogatja ■ képet: Dolby surround áramkör teszi igazán térszerűvé ■ hangot is.

A NEC ID–5282S tévéje és az ehhez hasonló készülékek komolyan el kell gondolkoztassák a HDTV fejlesztőit, hogy megéri-e az óriási költséggel kifejlesztett új technika, amikor néhány ügyes húzással – hála ■ digitális áramköri technikának – csaknem ugyanolyan minőségű videoképet lehet nézni ■ teljesen hagyományos, módosítatlan tévéadásból is. A szóban forgó készüléknek szempontunkból két komoly hátránya van: az egyik az ára, ■ másik az, hogy NTSC rendszerű.

Sony hifi VHS

Meglepő talán, de még ■ Sony sem szégyelli ■ mellékelt ábrán látható két készüléket. Pedig az S-VHS korában egyszerű VHS-t gyártani – nos, ehhez kell valami. Például az, hogy ezek a gépek annyira jók legyenek, hogy ha egy tévéstúdiónak VHS gépre van szüksége (melyiknek ne lenne?), akkor érdemes legyen ezek közül választani. A jó képminőségen túl azonban pontos és tartós mechanika jellemzi ezeket a készülékeket. Így könyvtárak, intézmények, iskolák számára optimális vétel, mivel várhatóan kevés időt, pénzt, energiát kell karbantartásukra fordítani. Egyszóval ezek a gépek egy picit különböznek az otthoni szériadaraboktól.

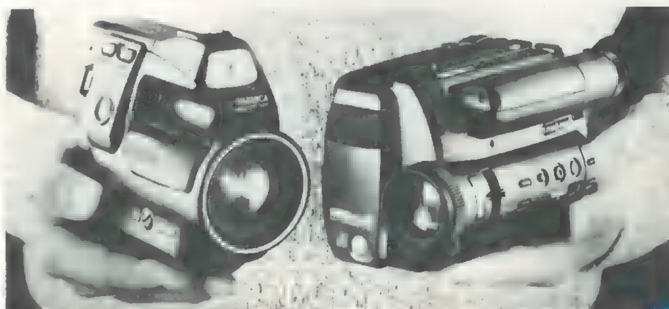
Az első képen látható SVO 150 típusjelű egy rekorder és lejátszó, ■ másik, az SVP 120 csak lejátszó. Mindkettő hifi hangot is le tud játszani, ami pl. zenei célokra is alkalmassá teszi őket. Automatikus ismétlő lejátszás, gyors szalagmozgatás igyekszik ■ felesleges állásidőket csökkenteni. A gépek BNC csatlakozókkal vannak ellátva; a hálózati kábel védőfölddel készül, ami megkönnyíti nagyobb rendszerbe való illesztését (érintésvédelmi szempontok, zavarok stb.).

Yashica V8

A képen látható két készülék közül első pillantásra az ember nem is tudja megmondani, melyik micsoda. A bal oldali ugyanis egy új formába öltöztetett fényképezőgép; a jobb oldali pedig egy pici V8 kamkorder. A formai újítás oka az, hogy megpróbálták minél jobban egy kézre összpontosítani az eszközök kezelését. Ez – minthogy hétköznapi, turisták kezébe való eszközökről van szó – jelentős szempont, és jól megoldották. A V8 kamkorder típusa KX–1, fantázianeve Samurai, és kis méretei ellenére meglehetősen sokat tud. Hatszoros varioobjektívjével még ■ kezdő képcsinálók (mondjunk inkább videóst?) is elboldogulnak, bár a makro beállításához ■ tapasztalat szerint sok türelem kell; nem is nagyon szokták használni. A CCD kiolvasási ideje öt lépésben 1/4000 mp-ig csökkenthető, így ■ leggyorsabb mozgások is kifogástalanul analizálhatók. Automatikus fehéregyensúly, autofókusz, háttérfény-kompenzálás ma már éppúgy elengedhetetlen szolgáltatása az ilyen egyszerű kamkordereknek, mint amilyen ez is.

Nyolcszínű, gördíthető felirat készíthető vele, amelyet a képre lehet úsztatni, időt, dátumot lehet beírni. Az indítógomb célszerű elhelyezése szokatlan perspektívákban is megkönnyíti ■ gép használatát. A beépített úsztató áramkör és edit search (keresés) kifogástalan átmeneteket biztosítanak az egyes részek között.

A kamkorder mintegy 4 lux megvilágítástól használható, vagyis lényegében mentesíti felhasználóját ■ világítás gondjától. Persze a vele készített felvételek nem olyanok, mint egy gondos beállítás után készített Betacam SP-felvétel, de a legtöbb otthoni célra megteszi... Akinek ez sem elég, vigye magával ■ képen látható másik gépet is, az X4.0 névre hallgató fényképezőgépet. Csak össze ne keverje őket a felvétel lázában...

Sharp LCD tévé

Kicsi, de növekvőben levő – ez az állítás nemcsak az LCD képernyős tévék képméretére áll, hanem a képminőségre is vonatkozik. A képen látható Sharp gyártmányú, Crystaltron névre keresztelt pici tévé képátlója négy coll (azaz kb. 10 cm). Ennek ellenére persze komikusan nagyképű ■ mellette látható vezetékes távvezérlő, amely mindössze három dolgot tud: csatornát váltani, hangerőt szabályozni és ki-be kapcsolni a készüléket. Mintha nem érnénk el kezünkkel kényelmesen bármelyik pillanatban... Persze az is lehet, hogy ■ felhasználókat tesztelik: hogyan használják a készüléket. Ez ■ kis tévé csak Japánban került forgalomba (NTSC változatban) és a japánok türelmesek, szívesen elbíbelődnek a távvezérlővel. Valószínű, hogy Európában senki sem venné meg hozzá...

Uniden tuner

Fejlettebb és jobb gazdasági körülményekkel rendelkező – és persze szerencsés csillagzat, illetve műhold alatt fekvő – országok polgárai ugyancsak fanyalognak, ha azt ■ néhány (tucat) programot nézhetik csak, amelyek a földi sugárzásban, illetve kábelrendszeren (KTV) keresztül elérhetők. Ezen az „áldatlan" állapoton segítenek az olyan készülékek, mint amilyen a képen látható Uniden gyártmányú, UST–4800 típusú műholdvevő egység. Ezek általában több száz csatorna vételére alkalmasak.

A készülék önmagában persze semmit sem ér: szükséges hozzá a műhold jeleit megfelelő erősségben vevő (paraboloid) antenna, valamint ■ külső téri egység, melynek leglényegesebb része az antenna fókuszában elhelyezett demodulátor, illetve keverő áramkör. Viszont egy ilyen rendszer nemcsak egy, hanem több fogyasztót is ki tud szolgálni, ami bizonyos esetekben igen olcsóvá teheti ■ műholdvevő rendszer üzembe állítását és működtetését.

Sharp Laser Disc/CD Player

Egyre több – és jobb – lézeres lemezjátszó kerül ■ boltokba, legelsősorban az Egyesült Államokban. A jobb eladhatóság érdekében kell rendelkeznie valamilyen különlegességgel minden valamirevaló típusnak. Így gondolták ezt a Sharp MV–D100 kombinált lézeres lemezjátszó kifejlesztői is. Ez a készülék nemcsak arról híres, hogy le tudja játszani az összes ismert lézerlemezt, hanem némelyikből akár egyszerre hármat is betehetünk a gépbe, melyeket egy egyedülálló lemezváltó szerkezet sorra játszik le. Az MV–D100 a normál (öt coll átmérőjű) CD-lemezeken kívül alkalmas a pici, háromcollos CD-lemezek, a nyolc- és a tizenkét collos lézer videólemezek és a CD-V (compact disc-video) lejátszására is. Olyan extra szolgáltatásokra is „megtanították", mint pl. az, amikor a magnóra való minőségi átmásolás érdekében a feltett lemez maximális kivezérlésű részét automatikusan megkeresi ■ készülék, ehhez beállítjuk a felvételi szintet; ■ továbbiakban a lejátszást úgy szabályozza, hogy a szint mindenkor optimális maradjon.

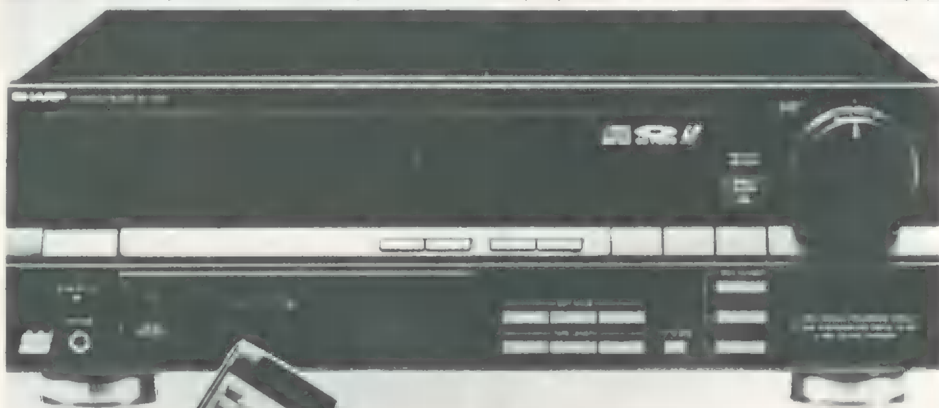
Az MD–V100 készüléken húsz sávot lehet beprogramozni lézer képlemez esetén (bármelyik típuson). A standard-play lemezeken (CAV: constant angular velocity, vagyis azonos szögsebesség) a lejátszás bármelyik frame-számtól programozható; a nyújtott játékidejű lemezeknél (CLV: constant linear velocity, azaz azonos lineáris sebesség) a programozás bármelyik időpillanatra vonatkozhat. A sebesség és ■ lejátszás iránya változtatható; ■ CAV típusú lemezeknél a képenkénti (kockázó) lejátszás is lehetséges. A CD vagy CD-V lemezeknél hasonló programozási lehetőségek vannak annak érdekében, hogy a lejátszás egy bizonyos számnál (a lemez egy megadott helyén) kezdődjék.

A hanganyagmásolást többféle editálási funkció is segíti. A képminőség javítása érdekében az MV–D100-at S-VHS csatlakozóval is ellátták arra az esetre, ha S-VHS tévéhez kívánnánk kapcsolni.

A készülék számos kezelőszerve és az általuk beállítható üzemállapotok közötti eligazodást LCD ernyő segíti, ahol minden lényeges paraméter megjelenik. A távvezérlővel minden lényeges funkció irányítható, ezenkívül ■ track/fejezet vagy egyedikép-kiválasztás, zajcsökkentő ki-be kapcsolás, ismételt lejátszás stb.

A videólejátszó egység frekvenciamenete 4,2 MHz-nél kb. 3 dB-t csökken – ez igen jó, ■ képlemeznél megszokott képminőséget jelent. Hasonlóan kiváló ■ jel-zaj viszony is, amely ■ világosságjelre nézve több mint 46 dB. A hangjellemzők sem rosszak. Míg az analóg rész szokványos hifi-értékekkel jellemezhető, ■ digitális hangfokozat torzításban, jel-zaj viszonyban stb. még ennél is sokkal jobb. A torzítás a teljes átviteli frekvenciasávra század százaléknyi, ■ jel-zaj viszony 95 dB körüli.

Mindez sok vagy kevés azért az 1900 dollárért, amelybe ez a készülék az USA-ban kerül? Nem kevés; de ■ kérdés költői, mert NTSC norma szerinti gépről lévén szó, nálunk aligha veszi meg valaki hazai használatra.

Aki sokszor vett már át magnóra egy jó minőségű, nagy dinamikájú lemezről, tudhatja, hogy ez mekkora előny. Márpedig ■ szóban forgó lemezek dinamikája néha meghaladja ■ 90 dB-t is. (Más kérdés, hogy mi értelme van sokkal silányabb minőségben átmásolni ezeket a valóban kiváló hangminőségű felvételeket...)

Összeállította: Márczi Imre

Sharp VL–L280U kamkorder

A legtöbb videóeszköz-gyártó ■ kommerciális területen érthetetlen módon óvakodni látszik attól, hogy minden tekintetben csúcsteljesítményt nyújtó készülékeket hozzon ki a piacra. Ha belegondolunk, megérthetjük, hogy emögött üzleti meggondolások állanak: ha volna egy vagy néhány ilyen csúcsmodell, a többi nehezen találna gazdára. Márpedig konkurencia ide vagy oda, azért van egy bizonyos láthatatlan szövetség ■ videóeszköz-gyártók között is. Tehát ■ megjelenő kamkorderek egyike például abban kiemelkedő, hogy nagyon érzékeny, ■ másiknak jó a felbontása, ■ harmadik kiváló objektívvel jön ki, ■ negyedik az S-VHS-t is tudja stb. Belegondolni is sok, mi lenne, ha mindezt egyetlen készülékben megkaphatnánk... Pedig a gyakorlatban ez semmilyen műszaki erőfeszítést nem igényelne a gyártók részéről.

Az itt bemutatandó kamkorder a Sharp japán cég konstrukciója. Típusa VL–L280U és legalább két dologban élenjáró. Az egyik az, hogy varióobjektívje már-már profi teljesítményekre képes, tekintve 12-szeres átfogását. Jelenleg ez a legnagyobb teljesítményű amatőr kamkorder-objektív, azonban hírlik, hogy nemsokára talán 18-szoros átfogású objektívet is találunk valamelyik hasonló készüléken. A másik: érzékenysége 1,9 lux! Ez ■ tisztességes tesztek szerint azt jelenti, hogy ekkora fény mellett ■ kamkorder kimenetén korrekt, 1 Vpp nagyságú videójel jelenik meg. A legtöbb készüléknél ilyenkor azonban színjelekről beszélni nemigen lehet, ■ kép színeiben nem értékelhető. A Sharp VL–L280U ebben is kivétel. Kitűnő fehéregyensúly-beállítás, kiváló színtisztaság, csekély színáthallás jellemzi. Az átlagosnál jobb a kép jel-zaj viszonya: Az optimális megvilágítás esetén a világosságjelre nézve 41,4 dB.

Egyébként felszereltsége hasonló az e kategóriában szokásos kamkorderekéhez. A forgó törlőfej ■ hibátlan editálásról gondoskodik; utóhangosítás is lehetséges. Önkioldóval van felszerelve, amely 30 másodpercenként indítja felvételre a gépet. A kiolvasási idők: ■ normális mellett 1/500, 1/1000 és 1/2000 mp. Minden beállítás automatikusan vezérelhető, de a folyamatos fehéregyensúly-állítás kikapcsolható, ha nem kívánjuk, hogy ■ változó színhőmérsékletű világítás szerint állandóan korrigáljon. Ugyancsak lehetséges valamelyest korrigálni az erős háttérfényt a blende irányításával.

Maga a kamkorder egy félcollos CCD-t használ, amely kb. 270 ezer képelemet dolgoz fel. A már említett rendkívüli érzékenységet a gép azáltal éri el, hogy egy nagy erősítésű áramkört alkalmaz – ez persze rontja valamelyest a jel-zaj viszonyt, de nem annyira, hogy meg ne érné az érzékenységben elérhető javulás miatt.

Van ■ gépben egy digitális úsztató (trükk) áramkör is, amely egyben tárolja a kiszedett feliratokat. Fel- és leúszás szintén lehetséges.

A gépen végzett teszt szerint ■ vízszintes felbontás 350 sornyinak mutatkozott ■ kamerarészre vonatkoztatva; ■ visszajátszott VHS jelben csak 260 sornyi, de ez sem ■ legrosszabb érték. Valamivel kisebb az RF-egységen keresztül: 230 sornyi.

A készülék csak normál hangfelvételre képes – a beépített mikrofon ezen a készüléken sem használható: érzéketlen és zajos.

Mindent összevéve, a készülék nem rossz; a varió és az érzékenység tekintetében kiváló. Négykilós súlya, valamint ■■ ára – 2200 dollár ■■ USA-ban – sokakat visszatarthat megvételétől.

AZDEN editáló

Bizonyos, hogy ■■ editálás otthoni lehetetlensége vagy körülményes volta a jövőben egyre kevesebbeket tart vissza ■ videókészülékek aktív használatától, vagyis attól, hogy ki-ki maga készítsen videóanyagokat, műsorokat – esetleg reklám- vagy referenciafilmeket; tovább növelve ezzel ■ videós vállalkozások sokszínűségét és kínálatát.

Erre biztat burkoltan ■■ itt látható editáló távvezérlő is, amely az amerikai AZDEN cég gyártmánya és VE–100 névre hallgat. Alig ötszáz dolláros árával sokak körében lehet vonzó, főleg, ha meggondoljuk, hogy ■ piacon levő sok hasonló távvezérlő közül hány képes tárolni 200 vágási pontot – azaz száz snitt kezdetét és végét. A vágások pontossága három képen belül van, ami azt jelenti, hogy kockára pontosan ugyan nem, de szótagra lehet vele vágni, ami a legtöbb gyakorlati esetben bőven elegendő. A hang fel- és leúszás is megvalósítható. A VE–100 VHS, Beta, V8 és S–VHS rendszerekbe egyaránt beállítható – bár ne feledjük, hogy ez elsősorban nem döntés vagy csatlakozók kérdése, hanem az editálásra szánt gépeknek kell erre alkalmasnak lenniük. Ezért az ilyen és hasonló dobozok megvásárlása előtt az ■ legtisztább, ha kipróbáljuk – de legalábbis szakértővel konzultálunk, aki felelőséggel nyilatkozik arról, tudjuk-e majd használni a készüléket.

TESZT

A mérések ■ Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumábam készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készitette Géczy Géza.

Superek az ITT-től

Teszt rovatunkban ritkán fordul elő, hogy összes hasábunkat egyetlen gyártó termékeinek szenteltük, most mégis megtesszük, mert a Selectronic Kft. jóvoltából közelebbről is megismerkedhettünk az ITT Super-családjával.

A Super VHS-ekről (röviden S-VHS) már többször írtunk, vagy pontosabban igyekeztünk képet adni e technikáról. Abban reménykedtünk, hogy a közeljövőben a bizományi értékesítésen kívül talán a hazai kereskedelem kínálata is bővülni fog ilyen készülékekkel. Persze ez nem az az osztály, ami ■ mindennapos vásárlások kategóriájába tartozik, hiszen az ITT-Nokia VR 3799-es videómagnó ára 3000 DM, az ITT-Nokia S-VMC 3699 VHS-C kamkorderé 3700 DM, vagyis nem éppen olcsóak. A DIGIvision 5518 H televízió típusjelzésében lévő „H" betű arra utal, hogy helye van az általunk tárgyalt készülékek között, a maga 60 ezer forintos árával. Belépőjét a superek táborába S-VHS csatlakozási lehetősége indokolta, melylyel ma még kevés készülék rendelkezik.

Nos, az ITT ágas-bogas, sok mindenre kiterjedő tevékenysége alapján (lásd keretes cikkünket) külön érdekességnek tűnik az a rendre visszatérő kérdés, hogy egyegy szépen hangzó márkanév mögött ki is az igazi gyártó. Mert bizony most sem minden ITT-Nokia, ami fénylik. Az 5518-as tv valóban a Nokiánál, Pforzheimben látta meg a napvilágot, az ITT-Nokia VR 3799 videómagnó születésénél azonban a Sanyónál bábáskodtak és eredetileg a VHR–D4980 G nevet kapta. Az S–VMC 3699 kamera sem éppen az óvilág szülötte, alaptípusa a JVC GR–S77 S-VHS-C kamkordere, és még hat testvérével színesíti ■ felvevők egyre népesebb mezőnyét.

A DIGIvision 5518H sztereó színes tv típusjelzésében lévő első két szám az 55 cm-es képcsőméretre utal, amit szó szerint csak utalásnak tekintünk, ugyanis a már néhány éve honos jelölés ■ képcső üvegballonjának a külső méreteit adja meg, ■ valós látható mező átlója valójában 51 cm. A készülék formaterve újszerű, az új ITT családba illeszkedő – de már más gyártóknál is alkalmazott – soft-line vonalú, kissé hátradöntött vonalvezetéssel.

A szupersarkított képcső alatt elhelyezkedő kezelőszervek csupán a hangerő és kontraszt állítását, ■ csatornabeállításokat és léptetéseket teszik lehetővé. A többi beállítás a távvezérlővel végezhető el, amely elő van készítve a teletext és a PIP működtetésére is. Ezek alatt találhatók ■ behangolással, csatornaváltással, programléptetéssel, hang- és képbeállítással kapcsolatos nyomógombok.

A PAL-SECAM színrendszerben, OIRT és CCIR hangnormák szerint működő tv-készülék igen széles szolgáltatási körrel rendelkezik. Előválasztó egysége (tunerja) ■ VHF és UHF csatornákon kívül az S1–S20-as kábelcsatornákat is veszi, melyek a készüléken folyamatos hangolással, a távvezérlőn egy táblázat segítségével, csatornaszámok szerint választhatók ki. A csatornaválasztó memóriájába az OIRT és CCIR frekvenciákon kívül más rendszerben dolgozó csatornakiosztások is be vannak „égetve", így ■ kódszámokhoz rendelt csatornák jóval meghaladják ■ számát. Ezért a fix frekvenciák szerinti csatornakiválasztáshoz két csoportra vannak osztva ■ memorizált csatornák, ezek ■ kijelző mellett lévő sárga vagy piros izzó (LED) jelzésével különíthetők el, és a megfelelő kódszám beütése után a kívánt beállítással a képernyőre varázsolhatók. A programtárba ily módon 39 csatorna írható be. A beírt csatornákat át lehet tenni másik programtárba is, és bármikor ellenőrizni is lehet. A készüléken, mint már említettük, folyamatos frekvenciakereséssel is végig lehet pásztázni és ki lehet választani a keresett adókat. A programozás után ■ nézendő műsort már ■ kívánt programszám szerint választhatjuk ki.

Van ■ távvezérlőnek egy igen praktikus funkciója, amikor is egy gombnyomással két program felcserélhető. Pl. a 2-es programon beállított TV2-t nézzük, és időközönként bele akarunk nézni esetünkben a 6-os programhelyen tárolt valamelyik műholdprogramba. Ilyenkor az első átlépés után a csere funkciót megnyomva mindig ide-oda vált a léptető. A beállított kép színtelítettsége, fényereje a távvezérlőn, kontrasztossága a készüléken állítható, és lehetőség van a beállítások memorizálására is.

A Nokia

Érdekesnek tűnhet ■ ma már nálunk is egyre ismerősebben csengő Nokia cég bemutatása is néhány sorban. A Nokia részvénytársaság, melynek székhelye Helsinkiben van, Finnország legnagyobb magánvállalkozása, és ■ világon is ■ legnagyobbak között van. Az elmúlt évben 32 országban közel 10 milliárd márka forgalmat bonyolított le, laborjai, gyárai 14 országban találhatók meg, és 42 000 munkatárssal dolgozik. A több mint 100 éves cég ■■ első időszakban mint papírgyár funkcionált, és alapipara ma is az egyszeri használatra szánt edények gyártása. Az első kitérő 1965-ben történt, amikor fuzionált egy gumigyárral, majd betört ■ gépiparba és ■ telekommunikáció területére. Jelentős részesedése van ■ telefonközpontok és átviteli rendszerek gyártásában, a mobil telefonok között első ■■ amerikai piacon, amely egyben ■ világpiac felét jelenti. A kábeliparban elektromos és optikai rendszereivel úgyszintén ■ vezető cégek között van, de adatfeldolgozásban is az első tíz európai vállalkozás között található.

A szórakoztató elektronika területére lényegében vásárlások útján tört be a Nokia. 1984-ben megvették ■ svéd Luxort és Salorát, 1987-ben ■ francia Oceanic, majd ■■ addig ITT színekben lévő SEL (az NSZK-beli Pforzheimben lévő gyár) került ■ tulajdonukba, és megvásárolták ■ svédországi Ericsson Data Systemset is, így napjainkban ■ forgalmuk kétharmadát ■■ elektronika adja.

Hang szempontjából több újdonságot is tartalmaz ■ DIGIvision 5518H. Sztereó adás vételét – sajnos nálunk még mindig nem tisztázott az adás módja sem – két piros LED jelzi ki, melyek monó adásnál vagy monó hangvisszaadásra váltva kialszanak. Lehetőség van kéthangú adás vételére is (többnyelvű tv-adásoknál alkalmazzák), ilyenkor választani lehet a ■ és kísérőhang között. Van a távvezérlőn egy hiperszonikus kapcsoló, mellyel a sztereó hangzás tere tágítható, illetve a monó adásoknál a széthúzott tér érzetét kelti. A hanggal kapcsolatos szolgáltatásokat mély- és magashangszín-szabályozás egészíti ki.

Praktikusan az előlapra került a fejhallgató 6,3 mm jackdugó aljzata. A fejhallgató hangereje önállóan is szabályozható és memorizálható. S ha már a csatlakozóknál tartunk, érdemes ■ hátlapot is alaposabban megnézni, ahol két scart csatlakozót, két RCA csatlakozót és két hangszóróaljzatot találunk. A scart csatlakozók – vagy egyre általánosabb nevükön EURO–AV csatlakozók – közül az 1-gyel jelzett kapcsolófeszültséget is fogad, így automatikusan kapcsol, míg ennek hiányában AV állásra kell kapcsolni a tv-t. A kijelzőn látható, hogy melyik scart csatlakozó van aktivizálva.

Az E1 jelzés esetén az 1-es scart csatlakozón fogadja ■ külső készüléket (műhold dekóder, házi komputer, videó) és alkalmas a sztereó hang be- és kiadásán és a videójelek fogadásán és átadásán kívül az RGB jelek kezelésére is. A 2-es csatlakozónál ■ 15-ös lábnál látszik a különbség, itt ugyanis az S-VHS készülékeknél különválasztott színjeleket, vagy C jeleket (Chroma) fogadja a készülék. E csatlakozó is tud normál videót fogadni, és ■ megfelelő készülék kiválasztását a távvezérlővel lehet biztosítani. ■■ RCA csatlakozó az erősítő felé hangkiadásra szolgál, míg ■ hangszóró-csatlakozókkal külső hangdobozok hajthatók meg. A készülék tehát monitorként is képes működni a házi audiovizuális rendszerben.

A Nokia-Graetz képcsővel szerelt készülék képe tiszta, szép rajzolatú volt, videóátvitelben 3,8 MHz-et tapasztaltunk, amit a vizuálisan kiértékelt 330 soros bontás is igazolt. Ami kevésbé tetszett, az a hidegebb, kékesbe hajló színtónus. Behangolását – a mellékelt használati útmutatóval – praktikusnak és kezelhetőnek érezzük.

Hangátvitel szempontjából a villamos és akusztikus műszeres mérések kedvező képet mutattak, mégis a saját hangszórókon visszahallott hang zártabb, kicsit dobozszerűbb volt, és a sztereó hatás is kevésbé érezhető a szűkebb bázistávolság miatt.

Éppen ideje, hogy szó essék a 3799 típusjelzést viselő DIGITAL HIFI felirattal büszkélkedő videómagnóról is. A tudományára utaló előbbi jelzésen kívül az S-VHS is szerepel, vagyis nem hétköznapi készülékkel állunk szemben. Megjelenése sajátos, mondhatni elegáns, nekünk legalábbis megnyerő ▶

volt. Nagyméretű, kerek gumibetétes tappancsokkal támaszkodik az asztalra, és az első ránézésre látható programléptető, és néhány (felvétel, stop, lejátszás) magnófunkció-gombok is belesimulnak az előlapba. Aztán az egyszerűségről alkotott kép egy csapásra elszáll, ha lehajtjuk a kezelőszerveket takaró fedőlapokat, vagy egy pillantást vetünk a távvezérlőre. Az ITT-Nokia 3799-ese ugyanis az indexkereséstől a digitális funkciókon keresztül igen sok szolgáltatásra képes, bár az örömbe egy kis üröm is vegyül. Az S-VHS felvételek ugyanis csak PAL kódolású műsorról készíthetők és a digitális funkciók is csak ilyen színrendszerben használhatók ki.

A mi készülékünk ugyan eredeti minta volt, tehát csak a B/G, vagyis ■ „nyugati" tv-hangot tudta, és a hazai adásoknál néma maradt, de tartunk tőle, a digitális funkciókat SECAM „nyelven" is tudó ITT-re egyelőre várni kell. Ennek végső fokon az a magyarázata, hogy a készülékbe még egy ilyen rendszerben működő dekódoló áramkört is be kellene építeni, aminek, úgy tűnik, nincsenek meg a feltételei. Persze ez a használhatóságot csak némileg csökkenti. A műholdazás terjedésével, a PAL-rendszerben felvett műsoros kazetták alkalmazásánál, nem is szólva az úgyszintén PAL-rendszerben rögzítő kamerákról – hiszen az S-VHS rögzítést itt használjuk ki elsődlegesen –, tág tere van e szolgáltatásnak.

Végigtekintve a készülék szolgáltatásait, szinte reménytelen vállalkozásnak tűnik, hogy teljesen bemutassuk, ezért inkább csak egy-egy tulajdonságot emelünk ki. A tunerről csak röviden szólunk: tartalmazza a kábelcsatornákat, hangolása három sávra osztottan biztosítható. A beállított csatornák tárolására 39 memória áll rendelkezésre, míg későbbi időpontban – egy éven belül – történő felvételek részére 8 memóriatár áll rendelkezésre. Lehetőség van azonban mindennap azonos időben történő felvételekre is. A programozást nagyban megkönnyíti, hogy az időpontokat a távvezérlő segítségével is beírhatjuk, melynek LCD kijelzőjén a beállítás ellenőrizhető, majd ha ezzel megvagyunk, úgy a beállított érték egy gombnyomással „átlőhető" a videónak.

A programozást segíti, hogy ez a készülék kazetta-azonosítással is rendelkezik, 9 különböző kazetta jelét tudja kiírni. Kijelzőjén nemcsak az eltelt játékidőt mutatja óra, perc, másodperc pontossággal, hanem a hátralévő játékidőt is. Ez utóbbit annak megfelelően, hogy SP (normál) vagy LP (hosszan játszó), felezett sebességű üzemben van-e a készülék. Így maximum 10 órás felvételek készíthetők.

A felvételek készítésénél a megjelölni kívánt helyekre indexjelek vihetők fel, melyek alapján ■ kívánt helyre könnyen rá lehet találni, de lehetőség van idő szerinti keresésre is. E készülék szolgáltatásai között megtalálható a tanulóprogram, amikor a kívánt részt ötször egymás után lejátssza a videó, lehetőség van képkimerevítésre, képről képre léptetésre és kétszeres sebességgel történő lejátszásra is. Mind az állóképet, mind a léptetett képet jó minőségűnek tartottuk, a szinkronzavarok az elektronikus trackinggel (sávkövetéssel) biztosan „kihúzhatók" voltak és a képremegést is minimálisra lehetett csökkenteni a hátlapon lévő potenciométerekkel.

Ami a készülék specialitásai közé tartozik, az azonban mégiscsak az S-VHS rendszer, ■ digitális funkciók és a hifi-hang. Az SVR 3799 automatikusan érzékeli, hogy a behelyezett kazetta S-VHS rendszerű-e és ennek megfelelő üzemmódba kapcsol. S-VHS felvétel mind a saját tuneren keresztül antennajelről, mind másik magnetofonról, vagy egy kamkorderről. A készülék összekapcsolására ■ hátlapon két scart aljzat szolgál, melyek közül az egyik az Y/C (világosság/szín jeleket), vagyis S-VHS komponenseket fogadja, míg a másik a hagyományos bekötés mellett az S-VHS rendszer szerinti jeleket adja ki. Ez utóbbiak fogadására az előlapon, kiadására ■ hátlapon található egy-egy speciális Hosiden csatlakozó. Ennek megfelelő található ■ kamkorderen is. Ez egy négypólusú aljzat, mely külön kezeli ■ világosság és színjeleket, és kis méretei különösen ■ kamerán teszik praktikussá. Az S-VHS üzemben látott kép minősége, bontása a tv képvisszaadásának feleltek meg, a színhűséget hasonlóképpen jónak találtuk, némi változást a nagyobb felületek színzajában tapasztaltunk. VHS magnóként kezelve az SVR 3799-et, a sorbontását 250–260 között értékeltük, jó színhűség és jel–zaj viszony mellett.

Külön említést érdemelnek a digitális funkciók. E videómagnó PIP-, vagyis a kép ■ képben áramkörrel rendelkezik, ami lehetővé teszi, hogy ■ nézett kép mellett egy másik műsort is figyelemmel kísérhessünk. Lehetőség

van továbbá többszörös csatornakijelzésre, ami azt jelenti, hogy a négy részre osztott képernyőbe (négy keretbe) négy egymás után következő tv-programot hívhassunk be. Ezekből a programokból a kereső a memóriákba egymás után mintákat vesz, melyek közül kiválasztható a kívánt műsor.

Végül, de nem utolsósorban, a magnó tudományai között említjük a hifi-hangot, mely önálló funkcióként is használható. A készüléken egyébként négy aranyozott RCA csatlakozó található, melyből az előlapon lévő pár praktikusan a bemeneten van, míg ■ kimenet L–R csatlakozóját a hátlapon helyezték el. A videófelvételhez egyébként a hagyományos állófejes sáv áll rendelkezésre – ez utóhangosítható –, és sztereó jel esetén ■ két forgófejjel felvett, és videójellel együtt helikálisan felírt sztereósáv. A készülék hangjellemzői a korábbiakban tesztelt ITT VR 3998-as típusáéhoz hasonlóak mind zajban mind átvitelben, igen kis nyávogásértékekkel.

A távvezérlőt sok funkciója bizony elég zsúfolttá teszi és elég nagy önbizalom kell, hogy valaki első nekifutásra úgy érezze, hogy fél kézzel is eligazgatja videóját. Ráadásul, aki nem tanulmányozza át alaposan – az egyébként elég részletes – kezelési útmutatót, könnyen nehéz pillanatok elé kerülhet egy-egy funkció alkalmazásánál. Külön érdekesség, hogy az ITT-videók és tv-k kezelésére alkalmas távvezérlő tanulni is képes. Szembeállítva egy másik tv távvezérlőjével, „megtanulja" annak utasításait, és képes átvenni szerepét.

Az ITT-Nokia SVMC 3699-es kamkorderének vonalvezetése első rátekintésre nem sokban különbözik a tavaly szeptemberben tesztelt VMC 3888 AF típustól, és egyes jellemzőkben, pl. a kísérőhangban sok hasonlóságot és azonos jellemzőket mutat. Bővült ■ szolgáltatások köre és nem is csak az alapvető S-VHS-beli szolgáltatásra gondolunk, hanem mód van előzetesen felvételezett és tárolt címek, ábrák bevitelére is, melyet különböző színben lehet a film elejére felvinni vagy egy-egy snittel keverni.

Mint a bevezetőben említettük, az alaptípus JVC GR–S77-en kívül van e családnak még néhány ikertestvére, nem illik róluk elfeledkezni, már csak azért sem, hátha valakinek e márkák kedvesebben csengenek.

A Graetz (STMC 99) idetartozása logikus, hiszen az ITT-Nokia korábbi SEL-gyárát és a Graetzet szoros szálak fűzik össze. A Nordmende (SV500) és Saba (VM6995) márkanevek alatt korábbiakban is találkoztunk JVC alaptípusokkal, mint ahogy a Telefunken (A2000P) és Philips (VKR9000) is előfordult.

Végső fokon az egyre magasabb fejlesztési költségek, a piaci részesedés növelése érdekében egyre kevesebb az önálló gyártó, bár a Hitachi, a Minolta és a Sharp rokon típusaival ritkábban találkoztunk.

Visszatérve az SVMC 3699-re, az objektív tartománya változott 8,5 mm-től 68 mm-ig képes ■ gyújtótávolság változtatására automatikus és kézi állítással, de kireteszelés után makró felvételek készítésére is van lehetőség. A nagyobb bontás elérésére a korábbi 390 ezer pixeles CCD felvevő 420 ezer képpontos lett, és valóban szép rajzolatú felvételek készíthetők vele. Automatikus és manuális fehéregyensúly-állítási lehetősége hasonló a korábbiakhoz, az utóbbi esetben ■ halogénizzó, a ▶

TECHNIKAI ADATOK

SVR 3799 HIFI DIGITAL		S–VMC 3699 AF (kamkoder)	
Rendszer	VHS, S–VHS PAL, SECAM	Rendszer	VHS–C, S–VHS–C PAL
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK			
Játékidő (perc)	480/360(S–VHS)	Játékidő (perc)	30/60 (perc)
Áttekercselési idő E-180 kazettával	3 perc	Áttekercselési idő EC-30 kazettával	108/78 (mp)
Programozhatóság	1 éven belül 8	Objektív	1:1,4
		Zoom	8-szoros (8,5–68 mm)
Méretek (mm)	420 × 108 × 380	Méretek (mm)	
Tömeg (kg)		Tömeg (teljes/kg)	1,5
SZOLGÁLTATÁSOK			
Gyorstöltés	van	Makroállás	van
Állókép/képléptetés	van/van	Ellenfénykapcsoló	van
Hosszanjátszás	van	Úsztatás	van
Sávkövetés-automatika	van	Zársebesség	1/250;1/500l/1000
Digitális funkciók	Kép a képben Multikép/csak PAL	Autofókusz	van
		Felvétel-visszanézés	2 mp
Inzersnitt	van		
Hang	Hi-Fi stereo	**MAGNÓRÉSZ**	
Kivezérlésszabályozás	kézi		
Hangsávkövetés	van	Gyorskeresés	van
Utóhangosítás	van	Állókép	van
Vevőrész	39 program	Képléptetés	nincs
Csatornaprogramozás	nincs	Lassítás	nincs
Gyorsfelvétel (OTR)	van	Mikrofonbement	van
VPS/VPS kijelzés	van/van	Fejhallgató-kimenet	van
Vonalkód	nincs	VHS–S-VHS kapcsolás	automatikus és kézi
			van
Lefutottidő-jelzés	van (mp pontos)	Sávkövetés-állítás	■
Maradék-kijelzés	van		
Indexkeresés	van	Dátumozás	van
Memóriastop	van	Feliratkozás	Felvételről (memorizálható)
Tanulóprogram	van		
Kazettaazonosítás	van		
CSATLAKOZÁSOK			
Videó	2 × Scart/kapcsolható FBAS/Y-C, és Y-C fogadás/2 × Hosiden (elöl be-, hátul kiadás)	Videó	Kimenet: Hosiden és – pólusú mikrocsatlakozó (kapcsolható)
Audió	2 × 2 RCA (elöl fogadás, hátul kiadás)		
		Távvezérlés	3,5 mm jack
Fejhallgató	3,5 mm jack	Fejhallgató	3,5 mm jack
Mikrofon	3,5 mm jack	Mikrofon	3,5 mm jack

▶ fénycső és a napfény színhőmérsékletéhez megfelelő beállítási lehetőséggel.

A zársebesség (SHUTTER) a normál időn kívül 1/250, 1/500 és 1/1000 állásokat tud. A beállítások ■ keresőben kis szimbólumokkal jelennek meg (a felvételre természetesen nem kerülnek rá), és ■ kamkorder oldalán lévő LCD kijelzőben is láthatók. Igen praktikus, hogy az összes manuális beállítás egy gombnyomással törölhető, ilyenkor automatikus állásba vált az elektronika. A szolgáltatások közö szerepel az úsztatott kép, az ellenfénykapcsoló, természetesen a kétfajta sebesség – hiszen a VHS–C kazetták 30 percesek – így hosszan játszó (long play) üzemben 60 percnyi felvétel készíthető.

A lejátszás rész normál sebességen kívül mindkét irányban gyorsképkeresésre, állóképre képes, és van egy gomb, melynek megnyomásával a felvételből az utolsó két másodperc visszajátszható.

Az SVMC 3699 AF szempontjából azonban mégis csak a Super-VHS jellemzők érdekesek. A készülékre egy új csatlakozó került, a négypólusú Hosiden csatlakozó, melyen keresztül a különválasztott világosság- és színjelek átadhatók a videómagnó hasonló csatlakozójára vagy ■ tv-nek. Szükség van azonban ez esetben is a hagyományos AV kimenetre, hiszen az előbbi jel hangokat nem tartalmaz, ez az AV-val jelzett nyolcpólusú kimeneten keresztül jut át a videóba.

Az akkumulátorházban vagy pontosabban -fészekben két újabb kapcsolót „rejtettek" el a konstruktőrök. Ezek közül az egyik az S-VHS üzemet kikapcsolja, hagyományos VHS rendszerre állítva a videót, vagy automatikus állásba helyezi. Ilyenkor ■ kazetta kódja alapján vált a felvételi rendszer. Az S-VHS kazetták ugyanis azonosítójelekkel vannak ellátva. A normál kazettáknál alul található egy azonosító furat, melyet egy csap érzékel, míg az S-VHS-C-nél a hátoldalon a felvételt gátló ablakkal átellenesen van egy hasonló kitört ablakocska, melyet ■ kamkorder azonosít. Ennek pontos helye a normál VHS-C kazettákon is látható, melyet – erről még szólunk – ki is használtunk. A másik kapcsoló a kimenetre vonatkozik, vagy az Y/C jeleket preferálja és a Hosiden csatlakozón adja ki a jeleket, vagy az AV csatlakozót részesíti előnyben.

Vizsgálódásainkat most is ■ sorbontás ábrával kezdtük. A VHS üzemben látott 240 soros bontásról S-VHS üzemben kiélesedett a világ és a 330 sor körüli vonalakat is biztosan meg tudtuk különböztetni. Nem romlott a helyzet hosszan játszó üzemben sem, legalábbis bontás szempontjából, ■ zajok viszont felnőttek, és különösen finom rajzolatoknál zavarcsíkok rontották ■ képet. A jel-zaj viszony is jobb S-VHS üzemben, 44 dB feletti értéket tapasztaltunk.

A szubjektív teszt szintén hozott meglepetéseket, a visszajátszott kép éles rajzolatú volt, és nem is emlékeztetett a megszokott kameraképekre, némi fenntartásokkal vetekedett ■ sugárzott képpel. Gondjaink elsősorban a függőleges vonalak határozottságánál és a zajoknál voltak. A nagyobb alapszínekben elsősorban a vörös színnél ■ nyüzsgés nagyobb volt a vártnál. Vizsgálatainkat a kamkorderhez mellékelt SE–C30 jelzést viselő S-VHS-C kazettával végeztük, de természetesen kíváncsiak voltunk, hogy mi történik, ha becsapjuk az automatikát, és egy TDK EHG EC–30 jelzésű kazettán kivágjuk azt a kis ablakot. Nos az olcsóbb nyersanyag elsősorban ■ zajok növekedésében látszott meg, helyenként elsősorban a finomabb részleteknél drop out hatást is keltve.

Bűvös rövidítések

A sok [illegible] szá[illegible] arra [illegible] a [illegible] a [illegible] A [illegible] a [illegible] a [illegible] a [illegible] a [illegible] nem [illegible] a [illegible] az [illegible] a sokakat [illegible]

[illegible] nem [illegible] S [illegible] is [illegible] tek, [illegible] PiP, VPT, TOP és VPS [illegible] a [illegible] tették [illegible] és a [illegible] a [illegible] már [illegible] nem [illegible] e [illegible]

[illegible] szi [illegible] akar [illegible] azokkal az [illegible] ame[illegible] így [illegible] a [illegible] a használat [illegible] és itt [illegible] arra [illegible] hogy [illegible]

Az [illegible] a [illegible] két [illegible] a [illegible] és [illegible] ezeken a [illegible] műsor[illegible]

VPS

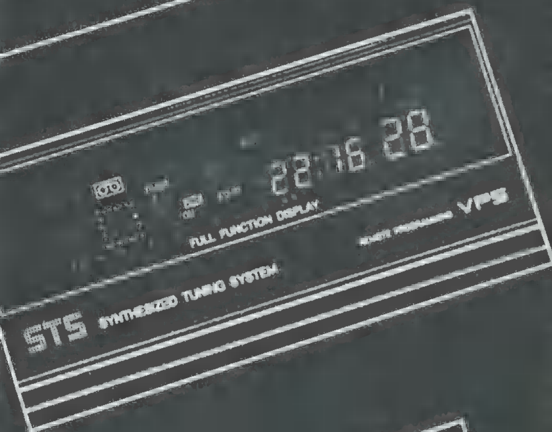
A VPS (Video Programm System) [illegible] nem [illegible] attól [illegible] az adó [illegible] a [illegible] ese[illegible]ten a [illegible] az [illegible] csak akkor indul, ha a [illegible] a [illegible]

TOP

A [illegible] szavak [illegible] tartozik a TOP [illegible] a [illegible] of [illegible]

Picture in Picture

HQ OCP PROG 3 START 20:15 2

S-DNR/4-Head/HI-FI/HQ/vps/VISS VHS INDEX SEARCH SYSTEM
Stereo Video Cassette Recorder DS6000G

dékát, amely lehetővé teszi, hogy a videomagnót egyszerűen és gyorsan be lehessen programozni. Ez megint egy olyan szolgáltatás, melyet akkor lehet kihasználni, ha az információkat a tv-teletexttel együtt sugározzák. A videotext (teletext) készülékeken az egyes oldalakat a megfelelő számozásnak köszönhetően így gyorsabban és kényelmesebben lehet előhívni, mint eddig. Az újabbakat témakörök szerint blokkokra és csoportokra osztják, így az információkínálat egyszerű szerkezetűvé vált. A távvezérlő színes nyomógombjainak segítségével lehet az összetételhez hozzáférni. A képernyőn megjelenő következő blokkokat és csoportokat a távvezérlőn levő színes gombok megfelelően jelölik. Egy nyomógomb lenyomásával a rögzítendő sorra lehet állni, az „OK" gomb megnyomásával szinte azonnal megjelenik a megjelölt oldal. Ez azért lehetséges, mert megjegyzi az oldalakat, amelyek az egyes aktuális blokkokhoz tartoznak, a rendszer automatikusan tárolja, és a teletext oldalak egyben előhívhatók. Mindez lehetővé teszi a videomagnó egyszerű és gyors programozását is. Egy gombnyomás, és megjelenik a tv-műsor, majd a kívánt adás kiválasztása és az „OK" gomb megnyomása, a videomagnó tudja, hogy mikor mit kell felvennie. Ez a rendszer még az ARD és ZDF adásaiban sem nagy múltú, így a használatára egyelőre a mi vidékünkön csupán a távolság miatt gondolhatunk meg.

VPT

A VPT a videomagnó programozását teszi, amikor a videomagnó által vett videotext adásokat a készülék programozására használják fel. Ezt a funkciót teszi kényelmessé a TOP dekóder. Ezekkel a szolgáltatásokkal mi bizony nem vagyunk kegyesek, ezért a tv vevőkre általában kevesen használják. Ilyenkor más technikát kell keresni, hogy a programozás könnyen felismerhető legyen. Ilyen megoldást kínál a lemezes, mely a távvezérlőben ilyen praktikusan használható, s mi több, már hazai piacon is létezik ilyen készülék. Nemrég mutatták be a Panasonic NV L20EE típusát, mely a mellékelt vonalkódos lap segítségével egy pillanat alatt beprogramozható, saját vonalkódos kijelzőjén keresztül a beviteli paramétereket, mint mindent, amit megtanult, egy leolvasással átadja a videónak. Ez praktikusabbnak látszik, mint az előbbi eljárás, hiszen a televízióújság ezzel minden esetben rendelkezésre áll. Persze, ha tényleg VPS-sel, akkor még mindig is egy ... időben indított felvételben...

OTR, VISS, PIP

Az újabb funkciók közé az OTR (One Touch Recording), egygombos felvételt jelent, de két fogalmat is takar. Egyrészt egy gomb megnyomásával lehet indítani a felvételt, másrészt minden gombnyomás 30 perc felvételi időt jelent. Egyes készülékeken ez további pontosítást... Mégis az OTR ma már szinte minden készülék sajátja. Más a helyzet a VISS-szel, bővebben Video Index Search Systemmel, pontosabban indexkereséssel rendszerrel, amikor a szalagra elektronikus jelzést helyeznek, s adott pillanatban a kiválasztott jelhez tekerjük vissza a szalagot.

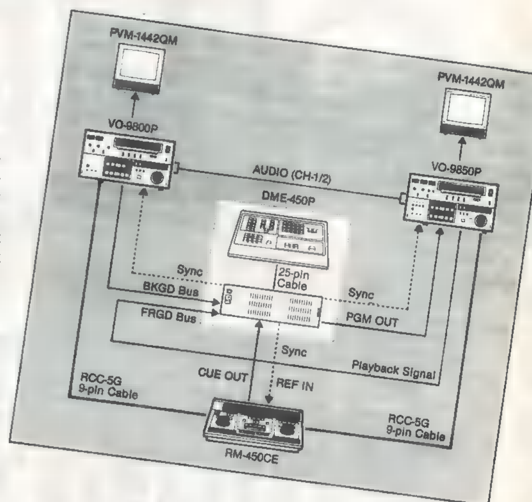
Nem túl régi fejlemény a PIP, ami kép a képben funkciót jelöl és a Picture in Picture angol kifejezést rövidíti. A digitális készülékek sajátja, és arra a lehetőségre épít, hogy miközben a kép egyik részében a képernyő valamelyik sarkába behívjuk egy másik műsor képét is, aztán amikor az ... megtekintésekor, vagy ... egy gombnyomással felcseréljük. Akár ilyen a Sony SLV 800-as, az ITT-Nokia VR 3936-os. Persze nem olcsó mulatság, és sajnos az elvűzet sem tökéletes, mert SECAM adásokról a kis kép csak fekete-fehér. Ez egyúttal monokróm lesz a ... állókép is, ha a felvétel SECAM rendszerű.

OSD, DNR, ASO

Újdonság kifejezés az OSD (On Screen Display), ami azt jelenti, hogy a programozást a képernyőn megjelenő jelzések, szöveges utasítások segítik. Ilyen volt sok Akai videó, az ... interaktív rendszernek hívják. A DNR Digital Noise Reduction jelöli, vagyis digitális zajcsökkentő módszert, és arra hivatott, hogy mérsékelje a „havazást" a zajos képen. A hazai piacon már tudta például a NEC DX 1038-as, a zajok valóban csökkentek, ám a nagy szcintillációt ... jelentkeztek. Az ASO (Active Side Optimum) az átvitel javítását szolgálja. Erről is beszámoltunk már korábban, az ITT-Nokia modelljeiben alkalmazzák, a finom részleteket jobban kiemelve, ... rajzolatokat eredményez.

A sort persze lehetne folytatni, de most csak a legfontosabbakat kívántuk kiemelni. Ezek közül egyes funkciók ... megtalálhatók a készülék árát, így a PIP más kategória, mint például az OTR alapszolgáltatások, s megint más szinten szolgáltatás a VISS, vagy a fényceruza, mely ilyen egyszerűvé teszi a használatot és a ... sem jelent kisebb csodát.

Sony trükkgépek

Előző számunkban már szóltunk az atlantai ■ NAB '90 kiállításról. Folytassuk most az ott látottak bemutatását.

SONY. Ha ezt a nevet hallja egy videós, biztos nagyot dobban a szíve, hiszen egyesek szerint a Sony cég a videózás alfája és omegája.

A Sony eddig elsősorban ■ rögzítési rendszerek területén rukkolt elő meglepő újdonságokkal. Üzleti érdek vagy a termékskála bővítése lehetett a cél, hogy egyszerre több trükkgéppel jelent meg a piacon.

Atlantában az igazi szenzáció a System G nevű képmanipulátor, a DME–9000 típusú digital effekt és ennek kisöcscse, ■ DME–450P típusú digital multi effekt.

Nézzük meg egy kicsit közelebbről a készüléket.

Nos ez az ■ berendezés, melyről nem lehet nem beszélni. Egyik oldalról ámulatba ejt sokoldalúságával, kezelhetőségével, ugyanakkor kezelése során egy bizonyos idő után azt kérdezzük: ezt miért nem tudja, vagy miért nem úgy tudja? Korábban a készülékről az a hír járta, hogy egy olcsó 3D-s trükkgép.

Nézzük, mit is tud a berendezés:

– A ma már szinte elvárásnak mondható egycsatornás frame store-os (2 field) gépről van szó: Háttérszíngenerátor, mix, wipe és DME funkció. Három bemenet, két bus (FRGD és BKGD) három sync. kimenet.

– Variálható 117-féle DME és 161-féle wipe trükk.

– Ötféle sebesség a trükk elvégzésére.

– Title/Superimpose effekt.

Néhány DME effekt: mosaic, mirror, monote, bit deffect, vista, drop shadow, picture in picture, dream.

– Bemenet: 3 db composit és egy Betacam jelfojtás.

A Sony ajánlása szerint a VO–9000-es szériájú magnókhoz, illetve a BVS–3000-es szériájú switcherekhez ajánlják.

VPS-500 képkeverő

Egy korábbi számban bemutattuk már ■ Panasonic WJ–MX12 típusú A/V mixerét mely az S-VHS rendszerhez is használható.

Most egy komolyabb elvárásoknak is megfelelő készüléket szeretnénk bemutatni Önöknek. Ez a közismert FOR-A cég VPS–500 típusú képkeverője.

Íme néhány a szolgáltatások, paraméterek közül:

– 6 bemenet (composit vagy Y/C) + Black + BGND
– 2 bus
– 2 db 5.0 MHz-es beépített TBC
– 12 wipe + 3 slide + 6-féle kompresszió
– wipe-hoz border
– 4 DOC bemenet
– 4 adv. sync. kimenet
– beépített DSK
– key mask
– paint, mosaic, freeze, strobe, negatív effekt
– auto trükk (0–999 frames)

Mindebből kiderül, hogy nagyon jó, könnyen kezelhető, sokoldalú és elérhető árú berendezésről van szó.

VTW-120

Feliratozó és TBC

Maradjunk még egy picit a FOR-A cégnél. Korábban írtunk ■ VTW–222S típusú feliratozóról. A cikkben hangsúlyoztuk, hogy a szolgáltatásaikhoz képest olcsó berendezésről van szó. Lehet, hogy az asztal két oldalán (vevő-eladó) másképpen értelmezik az olcsó szót, mindenesetre több érdeklődő sokallta a 259 000 Ft-os bruttó árat.

Ám álljon itt egy másik gép, ■ VTW 120, mely ugyanúgy használható S-VHS gépekhez is és előzőnél olcsóbb.

Jellemzők: – 4 karakterméret
- – 8 szín karakterenként
- – horizontális-vertikális pozicionálás
- – karakter inzertfunkció
- – karakterforma: 5 × 7-es pont mátrix

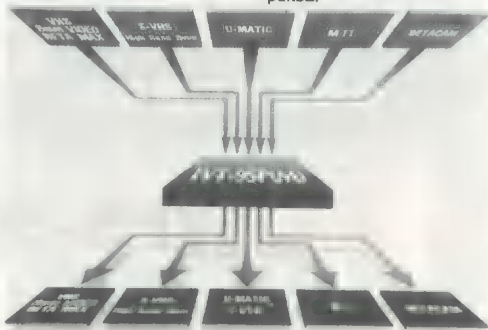
A készülék kezelhetőségét megkönnyíti az ügyesen kialakított írógépforma.

Mint ahogy bíztunk benne, a korábban ismertetett I.DEN IVT–7P típusú digital TBC nagy sikernek örvend. Most szeretnénk bemutatni a legnagyobb testvérét, az IVT–9 SP(M) típusú készüléket.

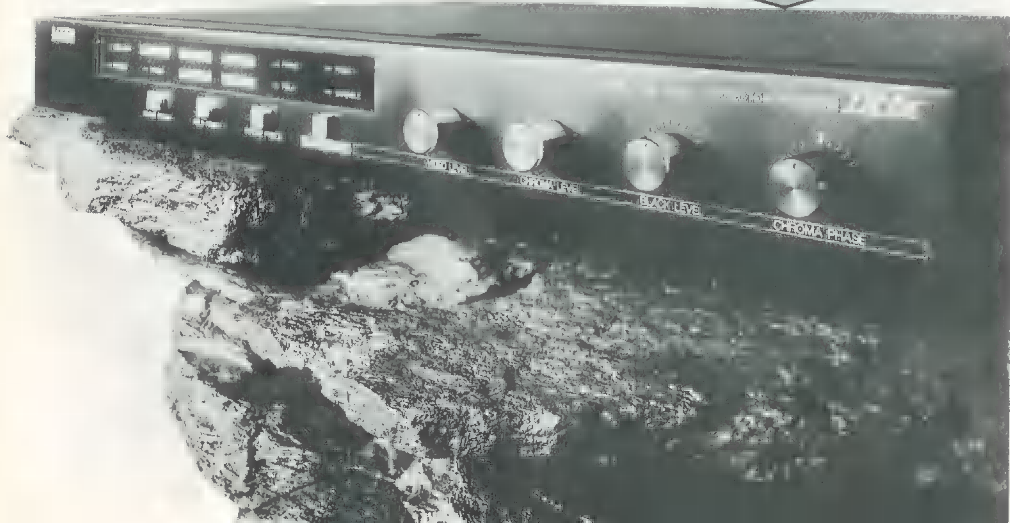
A készülék prospektusa szerint Multi-Format berendezésről van szó, így többféle videórendszerhez használható (VHS, Betacam, 8 mm, S-VHS, U-Matic, Betacam, M–II.).

A jellemzők magukért beszélnek:
- – 4:2:2-es sampling
- – teljes képmemória
- – 5,5 MHz-es sávszélesség
- – dinamikus tracking (+3 –1 mp)
- – teljes képkorrigálás
- – drop out kompenzálás
- – ACC
- – szín- és világosságzajszűrés
- – mintavételezési frekvencia: Y = 13,5 MHz
  C = 6,75 MHz
- – DUB input/output

A TBC-hez tartozik egy TR–9 típusú remote controller, mely megkönnyíti a kezelését, hisz beépíthető közvetlenül a pultba.

IVT–9 SP(M)

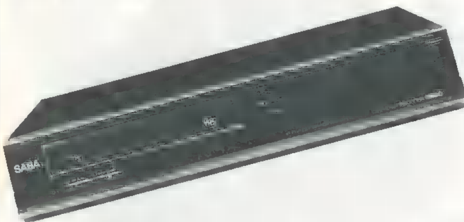

Játsszon velünk!
Nyerjen velünk!

video és a magazin VICO közös, negyedéves játékán!

Múlt havi, mostani és következő számunk 27. oldalán összesen 13 + 1 kérdést talál. Amennyiben helyesen válaszol a kérdésekre és szerencséje van, öné lehet a főnyeremény, [illegible] SABA 6520 E típusú képmagnó!

SABA 6520 E típusú képmagnó!

Ezenkívül a legtöbb [illegible] [illegible] játékosok [illegible] kisorsoljuk a VICO ajándékait, összesen [illegible] [illegible] forint értékben:

20 műsoros [illegible] a VICO nyári filmújdonságaival,
10 [illegible] x 1,60 [illegible] óriás filmposzter,
20 A/1-es méretű filmplakátot,
valamint
[illegible] VICO [illegible]

Az oldal alján lévő szelvény rubrikáiba írhatja be a helyesnek tartott választ 1, X vagy 2 jelöléssel, a totó szabályainak megfelelően. A múlt havi öt kérdést most, a II. fordulóban újabb öt követi, majd következő számunkban a záró három plusz egy. Ha játszani kíván, töltse ki a szelvényeket, s a három szelvényt kivágva, levelezőlapra felragasztva vagy a szelvényeket borítékba helyezve küldje be *egyszerre* szerkesztőségünk címére: Budapest, 1398 Pf. 598. A borítékra vagy levelezőlapra írja rá: 13 + 1 játék!

A Videó Magazin előző száma korlátozott példányban még megvásárolható szerkesztőségünkben (Budapest XIII., Frangepán u. 50–56. fszt. 11-es szoba), következő számunk pedig várhatóan július 20-a és 23-a között jelenik meg.

Beküldési határidő: 1990. augusztus 8.

Kérjük, a szelvényeket nem havonta külön-külön, hanem egyszerre küldje el, mert csak akkor tud részt venni a játékban! (A sikeres megfejtésekhez segítséget nyújthatnak a VICO-filmek, illetve a Videó Magazin korábbi számai.)

13+1

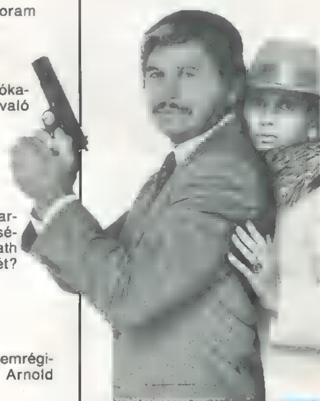
II. forduló

6. Kik jelenleg a Pathe–Cannon cég tulajdonosai?

1 Florio Fiorini, Giancarlo Paretti
X Menahem Golan, Yoram Globus
2 Dino di Laurentiis, Samuel Goldwin

7. Melyik műsoros videókazettán is látható filmből való a mellékelt felvétel?

1 Merénylet
X Bosszúvágy 3.
2 Murphy törvénye

8. Mikor mutatták be Charles Bronson főszereplésével a Bosszúvágy (Death Wish) című film első részét?

1 1974-ben
X 1978-ban
2 1982-ben

9. Melyik filmjét forgatta nemrégiben Magyarországon Arnold Schwarzenegger?

1 Vörös Szonja
X Vörös zsaru
2 Terminator II.

13 + 1

10. Melyik tudományos-fantasztikus film különös szereplője egy rózsaszínű kő, valamint egy főhőssé előlépő történelemtanár?

1 Űrvadász
X Az ifjú Einstein
2 Gor (Szökés)

2. FORDULÓ				
6.	7.	8.	9.	10.

video magazin VICO

Vigyázat! Ham

1. kép: az eredetin „HS" kezdetű fehér felirat van, kívülről csak [redacted] látható

2. kép: [redacted] (bal oldali) [redacted] szalaggal érintkező görgő felülete nem okozhat semmilyen sérülést

Változik a kor, változnak a hamisítási szokások is. Míg néhány évvel ezelőtt még [redacted] Sony audiokazetta lekoppintása volt az igazi üzlet, addig ma már minden [redacted] „szakmában" utazó inkább [redacted] videóra specializálja magát. Az elmúlt évben a hazai piac sem maradt ki [redacted] szórásból. Szerencsére – úgy tűnik – nagyobb tételű hamisítványok egyelőre nincsenek az országban.

A történet úgy kezdődött – világosítja fel magazinunkat Jasiczky János, a Kermi híradástechnikai osztályának vezetője –, hogy a Csemege Kereskedelmi Vállalat vizsgálatra beküldte az általa olcsón beszerzett TDK HS E–180-as típusú videókazettát, mert az gyanúsan silány minőségűnek bizonyult. Miután különféle paraméterek alapján elvégezték [redacted] Kermi szakemberei a valódi és a beküldött darab összehasonlítását, nyilvánvalóvá vált: csalás áldozata lett [redacted] cég, ami nem csoda, hiszen a két kazetta doboza megszólalásig hasonlít egymáshoz.

Ám alighogy kibontja a pórul járt vásárló a szalagot, szembeötlő különbségeket fedezhet fel (feltéve, hogy van egy valódi TDK-kazettája is). A feliratozás eltéréseiből már következtetni lehet a csalásra. Jóllehet gyakran előfordul, hogy egyazon cég más és más országokban gyártatja le kazettáinak burkolólapját, ám akkora különbözőségek mégsem lehetnek, mint amilyen például [redacted] vizsgált kazettákon látható. A valódin például éppúgy, mint a hamison, megtalálható egy téglalap alakú beütés, melyben viszont az előbbinél ott szerepel [redacted] VHS betűnyomat, míg az utóbbinál ez jó egy centivel [redacted] téglalapon kívülre esik. A kazetta felső szélén található típusfeliratozás is eltérő technikával készült; egyiken fehér rányomással, másikon bemélyitett – [redacted] kazettaalap fekete színével egyező – kivitelben. **(1. [redacted])**

Mindezek a jellemzők olykor félrevezetők is lehetnek, hiszen időnként [redacted] gyár maga is módosít valamit a külső formán, ám – amint ezt [redacted] szakemberektől megtudtuk – azonos típusú kazettánál leg-

isítvány!

3. kép: az eredeti (bal oldali) műanyag leszorítói kicsik, jó kidolgozásúak

feljebb kisebb változtatásokra kerülhet sor. De még a laikus is biztos lehet abban, hogy hamisítvánnyal áll szemben akkor, ha felnyitja ■ fedlapot. A szalagtovábbító görgő szabad szemmel láthatóan durva másolat, nem is beszélve arról, hogy míg a valódi körkörösen – tehát megszakítás nélkül – képzett felületet mutat, addig az illesztésnél itt legalább fél milliméteres hasadék tátong. Ennél fogva igen gyakoriak ■ szalagtovábbítási panaszok a hamisítványnál. **(2. kép)**

Tüzetesebb otthoni vizsgálódás azt is bizonyíthatja, hogy az orsókat leszorító laprugó ereje messze elmarad ■ valódiétól. **(3. kép)**

A csévélést leállító műanyag mechanika lötyög, így ■ stopgomb lenyomása után az orsó még kissé továbbfordul, ■ szalag pedig begyűrődik. Ez idővel a videófej rongálódásához vezethet. A javítás több ezer forintba kerülhet. **(4. kép)**

Műszerek nélkül is kimutathatók eltérések a kazetta elektroakusztikai jellemzőinek vizsgálatakor. Ezért még ■ műsorral be nem játszott szalagnál érdemes ellenőrizni az audio- és video zajszintet. Jól látható és hallható jelingadozások esetén már joggal feltételezhetjük, hogy nem valódi darabbal állunk szemben. A rossz minőségre utaló fluxusváltozás (felfelvillanó sorok) mellett gyakori a drop-out, azaz a jelkiesés is. Ilyenkor egy vagy két sor egyszerűen eltűnik, nem jelenik meg ■ képernyőn. Míg a jó kazettáknál ez az érték ■ percenkénti 10-15 között van, addig a hamis TDK-nál fölmegy 30-50-re is.

Miként lehet elkerülni azt, hogy mi is áldozataivá váljunk a zugkazettagyártók üzelmeinek? Elsősorban úgy, hogy csak olyan üzletekben vásárolunk, ahol biztosított ■ rendszeres minőségellenőrzés. Sokan úgy érzik, ha Nyugaton vagy akár a pesti utcákon olcsó videókazettát vásárolnak, kitűnő üzletet csinálnak. Pedig leggyakrabban ezen az úton kerülnek be ■ hamisítványok. Kevesen tudják, hogy még a bizományi felvásárlásnál sincs Kermi-ellenőrzés, tehát még ebben az esetben sem lehet százszázalékos biztonságra számítani. Persze előfordulhat, hogy még a nagykereskedelembe is be-becsúszik hamisított kazettákat tartalmazó szállítmány. Ekkor viszont az elárusító céget terheli ■ felelősség, s a vásárlót ért kárt teljes mértékben köteles megtéríteni.

D. J.

4. kép: az eredetin (bal oldali) az orsó magja 6 lapú, a másolaté csak 2 lapú

Itt vannak az új jogszabályok!

Múlt hónapban a videózást is érintő jogszabályi változásokat összefoglaló írásunkban már beszámoltunk: ■ kormány a jogszabálycsökkentő program keretében hatálytalanította az egyes kulturális tevékenységek folytatásáról szóló minisztertanácsi rendeletet.

Ám végeredményben nem csupán hatályon kívül helyezés történt: az új, öt szakaszból álló jogszabály nagyjából azonos tartalmú az előzővel, vagyis érdemi rendelkezéseket is tartalmaz! A rendelet értelmében 1990. április 1-jétől jogi személy, magánszemély vagy magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező társasága (például gmk) külön engedély nélkül végezhet videóműsor-gyártási, -sokszorosítási és -kiadói, valamint nyilvános videóvetítési vagy moziüzemeltetési tevékenységet.

E rendelkezés – hasonlóan ■ külkereskedelmi jog megszerzéséhez – a felsorolt tevékenységfajtákra „mindössze" ■ bejelentési kötelezettséget írja elő, amennyiben a tevékenység üzletszerű, tehát haszonszerzésre irányul. Nem szükséges viszont bejelentés, ha a rendeletben meghatározott tevékenységeket alkalomszerűen végzik. Az alkalomszerűség évi két-három esetet feltételez, bár ezt a jogszabály konkrétan sehol nem rögzíti.

A második szakasz szerint nem tartozik ■ rendelet hatálya alá, ha ■ Magyar Rádió és a Magyar Televízió folytatja ■ felsorolt tevékenységeket, illetve ha családi, társadalmi rendezvényekkel kapcsolatos, szolgáltatás jellegű a videó-előállítás és -sokszorosítás. A gond csak az, hogy mindezt már ■ hatálytalanított – egyébként 1986-ból származó – jogszabály is szóról szóra kimondta, arról viszont sem akkor, sem most nem szól a fáma, hogy ■ kivételezett esetekre milyen jogszabályok vonatkoznak. Mindezt azért lenne hasznos mielőbb tisztázni, mert ma már az esküvői videósok sincsenek kevesen, de a másik privilegizált körnek (MR, MTV) is hamarosan versenytársakkal kell szembenéznie a frekvenciagazdálkodási moratórium feladása után.

A rendelet harmadik szakasza intézkedik a bejelentési kötelezettség módjáról. Ezek szerint a tevékenységet végzőnek a bejelentést videófelvétel-gyártás, -sokszorosítás és -kiadás esetén a Művelődési Minisztériumhoz, míg nyilvános videóvetítés és moziüzemeltetés esetén a helyi tanács végrehajtó bizottsága művelődési szakigazgatási szervéhez kell megtenni a külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételtől számított 15 napon belül. Magyarán ■ bejelentést megelőzi egy nyilvántartásba vétel, amiről csak annyit tudni, hogy arra ■ jogalkotók örök kiskapuja, egy „külön jogszabály" vonatkozik. (Úgy látszik, ez ■ magyar dereguláció magyar útja: úgy helyezünk hatályon kívül egy jogszabályt, hogy rögtön számos újnak a lehetőségét teremtjük meg.) Tehát összegezzük csak: ■ hatóság nyilvántartásba vesz (külön jogszabály szerint), ezután ■ kérelmező 15 napon belül bejelentéssel él, majd – 3. szakasz 2. bekezdés – az „említett szerv a bejelentésről ■ bejelentőnek igazolást ad".

A figyelmes jogszabály a bejelentés tartalmát is akkurátusan meghatározza (4. szakasz):

– a tevékenységet végző szervezet neve, székhelye vagy címe,

– a tevékenység pontos megjelölése,

– a törvényességi felügyeletet ellátó szerv megjelölése.

Mindezek után nem világos, miben hozott lényegesen újat, mennyiben jelent változást, egyszerűsödést a jogszabály-módosítás. Természetesen nem vitatható, hogy bizonyos szakmai kontrollra, hatósági felügyeletre változatlanul – a jogállamiság és ■ piacgazdaság feltételei között is – szükség van, ám ennek nem lehet útja az agyonszabályozás, a jogi nihilizmus. A rendeletgyártás helyett meg lehetne teremteni a videógyártás, -kiadás, -terjesztés szakmai fórumait, amire ráépülhetne egyfajta ellenőrző és egyeztető feladatkör. A jelenleg tapasztalható információblokáddal szemben egy ilyen laza szerveződés a hírek, információk, tapasztalatok szabadabb cseréjét is elősegítené.

Áprilisban zajlott Nyíregyházán ■ IV. magyar videószemle, ahol megrendezték a hazai műsorosvideókazetta-forgalmazók konferenciáját is. A fentebb vázolt problémák ott is felszínre kerültek, és nyilvánvalóvá vált, hogy előrelépés csak a kérdésben érintett valamennyi magán- és állami cég együttműködésével, szakmai összefogásával lehetséges.

Kiss Zoltán

Duna Film: mozifilmek kazettán is

Alig egy éve, hogy a Rain Man bemutatásával megkezdte filmforgalmazói tevékenységét a Duna Film. Az amerikai–magyar illetőségű cég mögött nem kisebb kapcsolat állt, mint a UIP-é (United International Pictures), amelyet három hollywoodi óriás, az MGM UA, a Paramount és az Universal hozott létre filmjei forgalmazására. A Duna Film már indulásakor jelezte, hogy a videóforgalmazásba is be kíván szállni – nos, hosszú tárgyalások eredményeként ennek most elérkezett az ideje. Amerikai partnerüket korábbi kapcsolataik révén sikerült megtalálniuk, amely hasonlóan nagy cég, mint a UIP: a nemzetközi videópiacnak mintegy 38-40 százalékát mondhatja magáénak. Ez a forrás azt is lehetővé teszi, hogy a bőséges kínálatából válogatni is lehessen és a Duna Film mindig folyamatos kínálattal rendelkezzen – ezt szolgálták a hosszas tárgyalások is.

A cég megítélése szerint ugyanis ma, Magyarországon kissé kaotikus állapotok jellemzik a videópiacot. A Duna Film szándékai szerint olyan kondíciókkal kíván előállni, amelyek a nemzetközi irányzatoknak megfelelő átrendeződést eredményezhetnének, s hosszabb távú érdekeltségre építenének. Az átlagosnál jobb minőséget olcsóbban és lehetőleg folyamatosan szeretnének kínálni. Megpróbálnak olyan üzletet kínálni ■ kölcsönzőknek, hogy azok jelentőségét lássák a beruházásnak, és lemondva a rövid távú „kalandor" profitról, inkább a hosszú távon tervezhető biztos, bár alacsonyabb nyereséget válasszák.

Kazettáikat május óta terjesztik – egy-egy 4000-4300 forintért kerül a kölcsönzőkbe. Kínálják videón a mozikban bemutatott filmjeik nagyobb részét (*Krokodil Dundee; Shirley Valentine; Vissza a jövőbe*) de a későbbiekben különböző sorozatokat is forgalmaznak majd: így a *Beverly Hills-i zsaru-*, az *Indiana Jones-*, ■ *Vissza a jövőbe-* vagy a *Startrack*-sorozatot, továbbá induló filmjeik között ott találhatók olyan filmek is, mint a *Végzetes vonzerő*, az *Éjszakai rohanás*, az *Ikrek*, a *Cápa I.* a *Keresztapa*, a *Krokodil Dundee II.*, az *ET* és – habként a tortán – néhány Hitchcock-film is.

T. T.

A profi

Papp Laci meccsei videón

A boksz szerelmeseinek ajándékot nyújt át Papp Laci: profiökölvívómeccseinek csaknem kétórás videókazettáját. Papp Laci 1957 és 1964 között 29 profimeccset vívott, s a magyar közönség ebből eddig mindössze egyet (a dán Christensen ellenit) láthatott. A Számkép Ksz-szövetkezet gondozta kazettán most további nyolc mérkőzéséből láthatunk részleteket, illetve a George Aldridge elleni 15 menetes meccset teljes egészében.

A kazetta nem akar másról szólni, mint ami egyébként is látható: bokszról. Füzessy Zoltán (maga is volt ökölvívó, szakújságíró) és Papp Laci ülnek a stúdióban, és kommentálják a látottakat. Semmi politikai kikacsintás, semmi korelemzés (miért is tiltották meg Papp Lacinak 1964-ben profipályafutásának folytatását), semmi fölösleges sallang. Csak ökölvívás, méghozzá nem akármilyen szinten.

Az első felvétel, amit láthatunk, 1958-ban készült, Papp negyedik profi meccsét örökíti meg, az osztrák Hugo Küler ellen. Ezt a 6. menetben kiütéssel nyeri meg a magyar öklöző. Miként szintén kiütéssel nyeri a kazettán következő, valójában kilencedik mérkőzését, Bill Tate ellen. 1962-ben került sor a mérkőzés Ralph „Tiger" Jonesszal, aki a korábbiakban négy világbajnokot vert meg. Papp Laci szerint ez volt élete legnehezebb meccse. Döntetlen lett. Aztán veri a már említett Christensent, Aldridge-ot, (döntő fölény a 15., utolsó menetben), Randy Sandyt, a spanyol extorreádor Louis Folledót (kiütéssel), végül huszonkilencedik mérkőzésén Mick Leahyt. Ez utóbbi győzelme után Papp Laci nem csupán a nyugatnémet ökölvívószaklap, a Ring Magazin „ökölvívója", hanem a világranglista 2. helyére kerül. Európa-bajnok már volt korábban (1961-ben a Peter Müller elleni meccs után, majd 1962-ben Christensen ellen), ilyen előkelő helyen azonban még sohasem állt. A világranglista éllovasa, Dick Tiger nyilatkozta akkoriban, hogy számára Papp Laci lehet a következő ellenfél. Erre azonban sajnos már nem kerülhetett sor. Papp Laci többet nem profiskodhatott, útlevelét bevonták, karrierje megszakadt.

A ma nézője pedig csodálkozik. Először azon, hogy milyen volt a profi ökölvívás negyedszázaddal ezelőtt. Csodálattal nézi a „kis embert", aki szinte minden ellenfelénél egy fejjel alacsonyabb, és mégis rendíthetetlenül áll a lábán. Csodálkozik, hogy a „kis magyarról" szinte leperegnek az ütések. Aztán lehet tanulni tőle (de ellenfeleitől is) sportszerűséget. Csodálkozhatunk azon is, hogy a korszak sportpolitikája számára miért volt (lett?) „megemészthetetlen falat" Papp Laci? Miként nem lehetett felismerni, hogy Magyarország számára Papp Laci profipályafutása csak jó lehet? Akad a kazettának egy pontja, ahol Füzessy Zoltán válaszolni próbál erre a kérdésre: azért nem lehetett mutatni profimeccseket, s azért kellett letiltani Papp Lacit, mert Magyarországon mindenféle hamis legendák kapcsolódtak a profisporthoz, ezen belül az ökölvíváshoz. A filmek ékesen bizonyították volna, szó sincs arról, hogy a profizmus egyenlő lenne az erőszakkal, sőt ellenkezőleg. Papp Laci meccsei egyértelműen bizonyítják, hogy a lehető legsportszerűbbek, már-már barátiak voltak ezek a mérkőzések.

A Papp Laci profimeccseiről megjelent kazetta bizvást ajánlható mindenkinek, aki sportszerűen, szakértőként óhajtja tanulmányozni Papp Laci stílusát és egyáltalán: érdekli az ökölvívás. Füzessy Zoltán értő kommentálásában a különféle támadási és védekezési variációk tárházát is megismerhetjük. Papp Laci viszonylag keveset beszél a kazettán, de beszéde helyett ott vannak remekbe szabott mérkőzései és parádés győzelmei.

Csizmadia Ervin

SIKERLISTA

VICO

1. **Leszámolás** (amerikai akciófilm)
2. **[redacted] Elm [redacted]** (amerikai horrorfilm)
3. **GOR** (amerikai sci-fi)
4. **Sextette** (amerikai vígjáték)
5. **[redacted] kollégium rejtélye** (amerikai horrorfilm)
6. **Rajzfilmek gyerekeknek 6.** (Walt Disney-összeállítás)
7. **Dühöngő majom** (amerikai horrorfilm)
8. **[redacted]** (amerikai horrorfilm)
9. **Rajzfilmek gyerekeknek 4.** (Walt Disney-összeállítás)
10. **Önpusztító tűz** (amerikai játékfilm)
11. **Boleró** (amerikai szexfilm)
12. **Támadók [redacted] Marsról** (amerikai sci-fi)
13. **Féltékenység** (amerikai játékfilm)
14. **Dempsey** (amerikai játékfilm)
15. **Rajzfilmek gyerekeknek 5.** (Walt Disney-összeállítás)
16. **GOR 2. A szökés** (amerikai sci-fi)
17. **Gyilkos [redacted] toronyházban** (amerikai krimi)
18. **[redacted] Szonja** (amerikai kalandfilm)
19. **Hentesbárd** (amerikai horrorfilm)
20. **Szakaszvezető** (amerikai háborús film)

MOKÉP

1. **[redacted]** (amerikai horror)
2. **Szellemirtók I.** (amerikai vígjáték)
3. **[redacted] kölyök I.** (amerikai kalandfilm)
4. **Casino 007** (angol kémparódia)
5. **[redacted] kölyök II.** (amerikai kalandfilm)
6. **Különben [redacted] jövünk** (olasz vígjáték)
7. **[redacted]** (amerikai westernparódia)
8. **Londoni fojtogató** (angol thriller)

[redacted] **Szuperhekusok** (olasz vígjáték)

10. **[redacted] terme** (angol krimi)
11. **Rémület** (angol thriller)
12. **Vágyakozás [redacted] vámpírért** (angol horror)
13. **Vaskereszt** (angol háborús kalandfilm)
14. **[redacted]** (amerikai sci-fi)
15. **[redacted] vad** (amerikai dráma)
16. **[redacted] vágybújtó** (francia játékfilm)
17. **A hívők** (amerikai lélektani horror)
18. **Suspiria** (Sóhajok) (olasz horror)
19. **Az Aranygyapjú legendája** (amerikai kalandfilm)
20. **Moszkva a Hudson partján** (amerikai vígjáték)

TELEVIDEO

1. **[redacted]** (magyar rajzfilmsorozat)
2. **La Fontaine [redacted]** (magyar rajzfilmsorozat)
3. **Jacoby Viktor: Sibyll** (magyar operettfilm)
4. **[redacted]** (zenés kondicionáló torna)
5. **Jacoby Viktor: Leányvásár** (magyar operettfilm)
6. **[redacted] (Színészmúzeum sorozat)**
7. Kabos Gyula **(Színészmúzeum sorozat)**
8. Forradalom élőben **(film [redacted] romániai eseményekről)**
9. Tizenkét hónap az erdőn **(magyar természetfilm)**
10. A tenger II. **(magyar búvárfilm-sorozat)**

[redacted]

1. Harc az Endor-bolygóért **(amerikai [redacted] film)**
2. **Meghalni [redacted] szerelemért** (amerikai romantikus film)
3. **Sherlock [redacted] én** (amerikai filmvígjáték)
4. **[redacted]** (amerikai horrorkomédia)
5. **Rózsaszín párduc** (amerikai rajzfilm)
6. **[redacted]** (amerikai horrorkomédia)
7. **A merénylet órája** (amerikai bűnügyi film)
8. **[redacted] kutyája** (amerikai kalandfilm)
9. **Komplett Beatles** (amerikai zenés film)
10. **Kissyfur** (amerikai rajzfilm)

INTERVIDEO

1. **[redacted] VIEW TO A KILL** (Halálvágta) (angol akciófilm Roger Moore-ral, Tanya Robertssal, Grace Jonessal)
2. **[redacted] ELITE** (Szupergyilkosok) (amerikai akciófilm James Caannal, Robert Duvall-lal, Arthur Hill-lel)
3. **CRIME BUSTERS** (Bűnvadászok) (amerikai filmvígjáték Bud Spencerrel, Terence Hill-lel)
4. **[redacted] BRIDGE TOO FAR** (A híd túl messze van) (angol háborús film Dirk Bogarde-dal, James Caannal, Michael Caine-nel, Sean Conneryvel, Gene Hackmannal, Laurence Olivierrel, Ryan O'Neallal, Liv Ullmannal, Maximilian Schell-lel, Arthur Hill-lel)
5. **BOURNE IDENTITY** (A Bourne rejtély) (amerikai krimi Richard Chamberlainnal, Jaclyn Smith-szel)
6. **THE GREAT [redacted]** (A nagy menekülés) (amerikai történelmi kalandfilm Steve McQueennel, James Garnerrel, Richard Attenborough-val, Charles Bronsonnal)
7. **OCTOPUSSY**(Polipka) (angol akciófilm Roger Moore-ral, Maud Adamsszel, Kabir Bedivel)
8. **[redacted]** (Esőember) (amerikai filmdráma Dustin Hoffmannal, Tom Cruise-zal)
9. **SHE'S MARKED FOR MURDER** (Kiszemelt áldozat) (amerikai krimi Stefanie Powersszel, Lloyd Bridgesszel)
10. **SPHINX** (Szfinx) (amerikai kalandfilm John Gielguddal, Lesley-Anne Downnal)
11. **EXODUS** (amerikai filmdráma) (Paul Newmannel, Eva-Marie Sainttel, Peter Lawforddal, John Derekkel)
12. **BUGS BUNNY** (ROAD RUNNER MOVIE) (Tapsi Hapsi és a Gyalogkakukk) (amerikai rajzfilm)
13. **[redacted] OF THE CITY** (A város hercege) (amerikai krimi Treat Williamsszel, Don Billettel)
14. **GO FOR IT** (Nyomás utána) (olasz filmvígjáték Terence Hill-lel, Bud Spencerrel)
15. **HOT TO TROT** (Őrült vágta) (amerikai filmvígjáték Bob Goldthwaittal, Wirginia Madsennal)
16. **THE MAN WITH TWO BRAINS** (Agyban nagy) (amerikai filmvígjáték Steve Martinnal, Kathleen Turnerral)
17. **NIGHT MOVES** (Éjszakai lépések) (amerikai krimi Gene Hackmannel, Jennifer Warrennal, Melanie Griffith-szel)
18. **SEMI – THOUGH** (Majdnem futball) (amerikai filmvígjáték Burt Reynoldsszal, Kris Kristofferssonnal)
19. **HOT POTATO** (Kényes ügy) (amerikai karate-akciófilm Jim Kellyvel, George Memmolival)
20. **PURPLE HEARTS** Kitüntetettek) (amerikai háborús dráma Ken Wahllal, Cheryl Ladd-dal)

FÉNYPONT CENTER (PÉCS)

	Kölcsönzési db
1. **A [redacted]** (amerikai kommandós akciófilm)	121
2. **[redacted] Szonja** (amerikai sci-fi)	119
3. **Dühöngő majom** (amerikai horror)	116
4. **[redacted] düh** (amerikai akciófilm)	104
5. **Űrvadász** (amerikai sci-fi)	100
6. **[redacted] I.** (amerikai sci-fi)	88
7. **Esőember** (amerikai dráma)	87
8. **Pornósztár volt önagysága** (magyar szexfilm)	85
9. **Remo** (amerikai akciófilm)	84
10. **[redacted]** (amerikai kommandós -akciófilm)	83
11. **USA [redacted]** (amerikai akciófilm)	81
12. **Kezes banda** (amerikai akciófilm)	80
13. **Murphy törvénye** (amerikai krimi)	74
14. **Aladdin** (amerikai–olasz vígjáték)	74
15. **Gyilkos [redacted] toronyházban** (amerikai akciófilm)	68
16. **Delta [redacted]** (amerikai kommandós akciófilm)	68
17. **Merénylet** (amerikai akciófilm)	67
18. **[redacted] 10-es különítmény** (amerikai háborús akciófilm)	65
19. **Bosszúvágy 3.** (amerikai akciófilm)	63
20. **[redacted] II.** (amerikai sci-fi)	63

Kazetták

Böngésző

E számunkban elsősorban a legújabb technikák, [redacted] rögzítési eljárá[redacted] élveznek előnyt. Nem szorulnak [redacted] videó[redacted] „nyersanyagai", a szalagok sem, mert – mint [redacted] tesztből is kiderült – a szuper minőségű rögzítéshez szuper anyagok is kellenek. Különben esik [redacted] bontás, felerősödik [redacted] zaj, és [redacted] finom részleteknél drop-out [redacted] keletkeznek. Az új szalagoknál [redacted] nagy szemcsefinomság mellett új gyártási eljárásokat vezettek be, [redacted]lyek célja [redacted] felső határfrekvenciák kitolása. Ezzel együtt előfordulhatnak gyártási szórások, ami gondolkodóba ejtheti [redacted] különböző tesztújságok [redacted] összehasonlító olvasót. E rovatunk alapjául [redacted] stuttgarti „Video" című lap szolgál.

Lapunk más helyén szóltunk arról, hogy ha normál becsapjuk [redacted] S-VHS videót, [redacted] zajt és [redacted] átvitelt eredményez. [redacted] ennek [redacted] fordítottja is igaz: a VHS videóban S-VHS anyagot használni nem célszerű, mivel [redacted] kétszer, háromszor drágább anyag [redacted] hozza meg [redacted] várt minőségi javulást. Az NSZK piacán [redacted] normál méretű

Helyezés	Típus	Hossz	Ár/DM	Kép	Hang	Felszereltség	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
	VHS-HIFI ÉS PRO KAZETTÁK								
1.	Panasonic S–VHS	SE-180	34	38	18	30	9	95	kiváló
2.	Scotch S–VHS	SE-180	36	38	18	30	7	93	nagyon jó
3.	TDK HDX–Pro	E-180	29	36	18	29	9	92	nagyon jó
4.	Maxell RX Pro	E-180	29	35	17	29	10	91	nagyon jó
5.	Fuji SXG Pro	E-180	27	37	16	29	7	89	nagyon jó
6.	Fuji SHG Hifi	E-180	16	32	16	28	9	85	nagyon jó
6	JVC Super Pro	E-180	20	35	16	27	7	85	nagyon jó
8	Hitachi HF	E-180	18	31	18	26	9	84	nagyon jó
8.	Kodak Hifi	E-180	15	33	16	26	9	84	nagyon jó
8.	Scotch EXG Hifi	E-180	15	32	17	26	9	84	nagyon jó
8	TDK HD	E-180	19	33	17	26	8	84	nagyon jó
12.	Sony UHG Hifi	E-180	18	32	16	26	9	83	nagyon jó
12.	BASF Hifi SHG	E-180	15	33	15	28	7	83	nagyon jó
14.	Kodak XHG	E-180	14	30	17	26	9	82	nagyon jó
14.	Maxell HGX Gold Hifi	E-180	17	31	16	27	8	82	nagyon jó
16.	Agfa HGX Hifi	E-180	18	29	16	26	9	30	nagyon jó
16.	Kodak Eastman Pro	E-180	32	30	16	25	9	80	nagyon jó
16.	Philips EHG Hifi	E-180	17	29	16	26	9	80	nagyon jó
19.	JVC SHF Hifi	E-180	21	31	16	24	8	79	jó
19.	Scotch EXG Pro	E-180	20	31	16	24	8	79	jó
21.	Raks HG Hifi	E-180	13	29	16	24	8	77	jó
22.	PDM SHG Hifi	E-180	13	29	16	22	8	75	jó
23.	Konica Super Hifi	E-180	20	27	15	21	9	72	jó
24.	Magna HGS	E-180	11	27	15	21	8	71	jó
25.	Panasonic SHF Hifi	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
25.	SKC Super Pro	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
27.	Goldstar SHG Hifi	E-180	15	24	14	14	7	59	közepes
	VHS HIGH-GRADE KAZETTÁK								
1.	TDK NEW EHG	E-180	13	35	18	29	8	90	nagyon jó
2.	Fuji SHG	E-180	13	34	16	29	9	80	nagyon jó
3.	JVC SHG	E-180	14	34	17	28	6	85	nagyon jó
4.	Sony HG	E-180	15	33	15	26	9	83	nagyon jó
5.	Agfa HG	E-180	15	29	16	27	8	80	nagyon jó
5.	Magna HG	E-180	9	29	16	26	9	80	nagyon jó
7.	Maxell HGX	E-180	12	28	16	25	8	77	nagyon jó
7.	Philips XHG	E-180	13	28	16	24	9	77	jó
9.	Panasonic SHG	E-180	14	29	16	22	8	75	jó
9.	Raks HG	E-180	11	28	16	23	8	75	jó
11.	Konica SHG	E-180	13	28	16	22	7	73	jó
11.	SKC SHG	E-180	10	27	15	24	7	73	jó
13.	BASF SHG	E-180	12	27	14	22	7	70	jó
14.	Kodak Eastman HG	E-180	28	26	16	20	7	69	jó
15.	Goldstar XG	E-180	7	25	14	22	5	66	jó
16.	Goldstar EHG	E-180	9	24	13	17	6	60	közepes
16.	Samsung Extra HG	E-180	9	22	14	19	5	60	közepes
	VHS STANDARD KAZETTÁK								
1.	Philips Quality Grade	E-180	11	30	17	26	9	82	nagyon jó
2.	Agfa High Color	E-180	12	28	17	26	9	80	nagyon jó

Helyezés	Típus	Hossz	Ár/érték	Kép	Hang	Felszereltség	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
2.	Scotch EG Plus	E-180	11	28	17	26	9	80	nagyon jó
4.	Konica Super SR	E-180	10	28	16	23	9	76	nagyon jó
5.	TDK HS	E-180	11	27	16	23	9	75	jó
6.	Fuji HQ	E-180	11	30	15	20	7	72	jó
6.	BASF Chromd. EQ	E-180	10	28	14	24	6	72	jó
8.	Sony	E-180	12	26	15	21	8	70	jó
9.	Maxell EX	E-180	10	26	16	18	9	69	jó
9.	PDM Standard HG	E-180	10	25	15	24	5	69	jó
9.	Raks Tecroma	E-180	9	25	16	20	8	69	jó
9.	SKC PG	E-180	8	24	15	23	7	69	jó
13.	Hitachi	E-180	11	26	16	16	8	66	jó
14.	JVC HR	E-180	11	26	14	17	8	65	jó
14.	Kodak	E-180	11	25	16	17	7	65	jó
16.	Panasonic	E-180	10	23	15	16	7	61	közepes
16	Goldstar	E-180	10	23	15	16	7	61	közepes
VHS KAZETTÁK									
1.	TDK HDX-Pro	EC-30	20	33	14	28	9	84	nagyon jó
2.	TDK EHG	EC-30	15	32	15	27	9	83	nagyon jó
3.	Fuji Super HG	EC-30	16	33	15	26	7	81	nagyon jó
4.	Kodak XHG	EC-30	20	31	13	25	8	77	jó
5.	Panasonic Super HG	EC-30	14	30	14	26	6	76	jó
6.	Maxell HGX Gold	EC-30	17	30	12	26	6	74	jó
6	Agfa High Color	EC-30	15	30	12	25	7	74	jó
6.	Scotch EXG	EC-30	15	30	12	26	6	74	jó
6.	JVC Pro	EC-30	16	32	11	24	7	74	jó
10.	BASF Super HG	EC-30	17	28	11	21	10	70	jó
11.	Philips XHG	EC-30	16	28	11	20	7	66	jó
11	JVC SHG	EC-30	13	27	11	21	7	66	jó
13	JVC HG	EC-30	11	25	10	18	7	60	közepes
14.	Hitachi SE	EC-30	13	23	9	18	7	57	közepes
VIDEO-8 KAZETTA 60 PERCES JÁTÉKIDŐVEL									
1.	TDK	P5-60	21	32	18	24	7	81	nagyon jó
2.	Agfa	P5-60	21	32	17	24	7	80	nagyon jó
2.	Fuji	P5-60	20	32	18	23	7	80	nagyon jó
4.	Maxell	P5-60	21	31	17	24	6	78	jó
5.	BASF	P5-60	22	30	18	19	8	75	jó
5.	Kodak	P5-60	23	30	17	22	6	75	jó
7.	Sony	P5-60	24	29	18	19	8	74	jó
8.	Scotch	P5-60	25	28	17	18	6	69	jó
VIDEO-8 KAZETTA 90 PERCES JÁTÉKIDŐVEL									
1.	TDK	P5-90	27	32	16	23	8	79	jó
2.	Fuji	P5-90	25	30	17	19	8	74	jó
3.	Sony	P5-90	29	29	17	18	9	73	jó
3.	Kodak	P5-90	30	29	16	21	7	73	jó
5.	Agfa	P5-90	27	29	16	21	6	72	jó
6.	BASF	P5-90	27	29	16	19	6	70	jó
6.	Maxell	P5-90	28	28	16	20	6	70	jó
8.	Scotch	P5-90	32	28	16	18	7	69	jó

S-VHS kazetták között – a Panasonic és Scotch típusok mellett – megjelent a TDK XP, a FUJI PRO, a Maxell XR–S és a JVC S-VHS. Áruk és minőségük alapján a legfelső osztályba tartoznak, frekvenciaátvitelük és drop-outjuk is igen jó.

Külön is érdemes szólni a kazetták tárolásáról. Nem lehet újdonság, hogy a por és az egyéb szennyeződések elkerüléséhez tokban, száraz, védett helyen kell tárolni kazettáinkat. Minden páralecsapódás vagy az eredeti felületet egyenetlenné alakító hiba a felvétel minőségének romlásához, esetleg a mechanika meghibásodásához vezethet. De külön gondot jelenthet a VHS–C kazetták helyes kezelése, mert nincs a tokba építve külön arettáló szerkezet, mint a normál VHS méretnél, amely a szalag lazulását megakadályozná. Ezért ügyelni kell arra, hogy a kamkorderbe helyezéskor feszes legyen a szalag.

Végül a tárolás fontos szabálya, hogy mindig függőlegesen álljanak a kazetták. Így elkerülhető, hogy a felcsévélt szalag lecsússzon, esetleg egyidejűleg a hang- vagy szinkroncsíkot is megnyomja. Az előbbi hangzavarokban, az utóbbi szinkron-, illetve azonosítási hibákban jelentkezik.

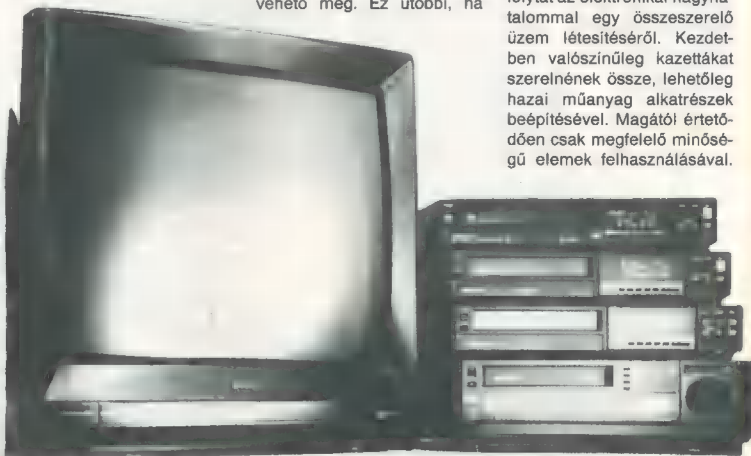
Lesz-e összeszerelő üzem?

Tavaly novemberben nyílt az Europrofil Kft. Klauzál téri szórakoztatóelektronikai boltja, mely kizárólag Sharp termékeket forgalmaz. A japán világcéggel már korábban kapcsolatba kerültek, amikor irodaberendezéseket árusítottak.

Bár a nyugati országokban és az Egyesült Államokban nem nagyon találkozni külön márkaboltokkal, Magyarországon bevált ez az üzleti forma. Égető Imre, ■ Klauzál téri bolt vezetője nem panaszkodik ■ keresletre. Annak ellenére, hogy éppen a szórakoztatóelektronikai piacon kialakulóban a valódi verseny, az igényes vevők szívesen keresik fel ■ Sharp márkaüzletet.

A cég gyártmányaira jellemző az ■ törekvés, hogy minél jobban kiszolgálják használójukat. A videó-távvezérlők például jó néhány kényelmi igényt kielégítenek. Többek között a fotelben ülve ki-, illetve betolhatja ■ készülék tulajdonosa ■ kazettát, állíthatja a képélességet. Az LCD folyadékkristályos kijelzőn lehet beállítani az órát, dátumot, majd a transzfergomb benyomásával átvihetők az adatok a készülékbe.

A Sharp, nevéből is következően, rendkívül nagy hangsúlyt helyez a képélességre. A bolt kínálatában ezt a versenyt pillanatnyilag a VCA 111-S típus vezeti. A márkaboltban általában négy-ötfajta videó kapható, de ■ prospektusokból bármelyik megrendelhető. A helyszínen megvásárolható típusok 40–85 ezer forintba kerülnek, a digitális, négyfejes sztereó készülék ■ magasabb árkategóriába tartozik. A tehetősebbek 125 ezerért Super VHS-hez is hozzájuthatnak. Az üzletvezető szerint a Sharp kínálata árait tekintve a Sony és a Philips között helyezkedik el.

A videókamerákat is elsősorban megrendelésre szerzik be, de azért természetesen ■ boltban is mindig van belőlük néhány. A VHS-C komplett kamerák 130–175 ezerért kaphatók. A Super VHS-C kamkorder 190 ezret kóstál. Minden kamerát tartozékkal, műanyag táskával együtt ajánlanak. A Sharp kamerák jellegzetessége ■ CCD mellett a tizenkétszeres zoom. A kisebb teljesítményű berendezések CCD panelje 320 ezer, míg ■ „komolyabbaké" 420 ezer pontfelbontásra is képesek. Ezenkívül a Sharpok különböző speciális műveletekre is képesek. A VLC 670-es 130 ezerért, ■ Super VHS VKS 860-as 190 ezerért vehető meg. Ez utóbbi, ha nem is az amatőrök között, valószínűleg sláger lesz.

A televíziók még mindig drágák – nem is fogynak. A 70 centiméter átmérőjű sztereó, teletextes, 99 csatornás S-VHS bemenetes, két scartos – külön RGB csatlakozás ■ videónak és ■ számítógépnek – készülék 95 ezer forint.

A Sharp április közepén lezajlott termékbemutatója az Atrium-Hyatt Szállodában egyben azt is jelzi, hogy a világcég számára nem közömbös Magyarország. A piac ugyan kicsi, de támaszpontul szolgálhat az egykori szocialista országok meghódítására.

Az Europrofil Kft. telephelyet vásárolt, és tárgyalásokat folytat az elektronikai nagyhatalommal egy összeszerelő üzem létesítéséről. Kezdetben valószínűleg kazettákat szerelnének össze, lehetőleg hazai műanyag alkatrészek beépítésével. Magától értetődően csak megfelelő minőségű elemek felhasználásával. Amennyiben az üzlet létrejön, részben Sharp-tőkével, Európában először Magyarországon készülnének Sharp kazetták, melyeket ■ hazai fél reményei szerint nemcsak itthon értékesíthetnének. Kedvező tapasztalatok esetén pedig nem kizárt bonyolultabb termékek előállítása sem.

B. T.

SONY: A tv a népszerűbb

Kifejezetten Sony-termékekre szakosodott bolt ■ fővárosban a konvertibilis valutáért árusító Kecskeméti utcai, és ■ japán terméket forintért kínáló Tolbuhin körúti üzlet. Más gyártók berendezései mellett több nagykereskedelmi vállalat, például a Centrum, Ramovill, Skála és egyéb cégek is ajánlanak Sony szórakoztatóelektronikai készülékeket.

A kiváló minőségéről ismert videók, televíziók javításáról ■ REX-FILM Kft. gondoskodik. A szervizen kívül lakossági szolgáltatással és egyedi megrendelésekkel is foglalkoznak. Tájékoztatásuk szerint hamarosan konszignációs raktárat létesítenek, ahol ■ Magyarországon forgalmazott Sony-termékek alkatrészeit beszerezhetik az érdeklődők. Az általában négy VHS típusból álló hazai videókínálatban megtalálható ■ High Video 8-astól a középkategóriás SLV 402-esig mindenkinek a pénztárcájához mért készülék. Ez utóbbi 56 ezer forint, de kapható 100 ezer 800 forintért ■ hétfejes SLV 757-es berendezés is. A hifi külön kép- és hangeditáló videó különböző effektekre is képes. Kis stúdiók, oktatási intézmények használhatják, többek között oktatófilmek elkészítéséhez, mivel lassítási és gyorsítási lehetőséget is kínál. A hazai piacon a Sony részesedése egyelőre nem éri el ■ tíz százalékot. Ennek az ■■ oka, hogy ■ Sony alig két éve hozta ki VHS videóit, továbbá a magyar fizetőképes kereslet inkább ■■ olcsóbb termékekre éhes. Az igényes vásárlók viszont kétségkívül kedvelik e megbízható márkát.

Ellenben a cég televíziós készülékei szélesebb körben népszerűek. A 35 centiméterestől a 74 centiméteres képcsőátmérőig tart ■ választék. Igen kedvelt az 53 centiméteres képcsővel árusított készülék 55 ezer forintért. A 68 centis teltextes automatikus váltós, négyoldalas memóriával ellátott típus 90 ezer forint. A legtöbb hazai stúdióban egyébként – beleértve a Magyar Televíziót is – Sony tv-készülékeket használnak.

■ T.

Terjeszkedő Philips

A holland Philips cég 1989 novemberében tette be ■ lábát Magyarországra. A Skála-Cooppal létesített Philips Skála Budapest sikerként könyvelte el az elmúlt több mint fél évet. A mamutcég most a legigényesebb magyar videózók kegyeiért száll versenybe. Képmagnóból, kamerából és színes televízióból is a Philips-féle csúcstechnikát szállítják a hazai boltjaikba. Először csupán egy piacfelmérő jellegű kampányt szerveznek, s ha ez sikerrel jár, teljes, éppen bővülőben levő üzlethálózatukban árusítani fogják a legmodernebb videócikkeket. A pontos típusokról és az árakról egyelőre nem árultak el konkrétumokat.

A Philips egyébként április 19-én ugyancsak újdonságnak számító márkaszervizt nyitott Budapesten, a Kinizsi utca 30-ban. Itt nemcsak a Magyarországon árusított, de a vásárlók által innen-onnan beszerzett, valamennyi Philips-termék javírására vállalkoznak. Továbbá működtetnek itt egy alkatrészüzletet, valamint vevőszolgálatot is.

A cég tervei szerint még az első félévben bolt nyílik Székesfehérváron, Győrben és Pécsen. Az ország keleti részén is még az idén megkezdik ■ terjeszkedést, elsőként Szegeden, Debrecenben és Miskolcon szeretnének megjelenni.

Sz. I.

A BASF tervei

A kazettagyártók közül tavaly [redacted] legnagyobb meglepetéssel [redacted] BASF szolgált, amikor megjelentette 300 perces, vagyis öt óra felvételre képes videókazetta-változatát. Természetesen először erről az új termékekről kérdeztük dr. Jürgen Strube urat, a BASF igazgatótanácsának elnökét, aki nemrégiben Magyarországon is tárgyalásokat folytatott.

– Még jelenleg is folyik e kazetta piaci bevezetése, hiszen a vásárlót fel kell világosítani arról, milyen előnyei származnak, ha ezt a hosszúságot választja.

– Mennyi ideig [redacted] [redacted] kutató-fejlesztő munka, amíg piacra dobták ezt [redacted] típust? Hiszen [redacted] szalag vékonysága mellett [redacted] minőség megtartására is ügyelniük kellett!

– Összesen – más szalagokéval együtt – négy-öt évig tartott a kutatás. Ám ez az időszak mind [redacted] hajszálvékony fólia, mind [redacted] szalag hordozóanyagának fejlesztését is magában foglalta.

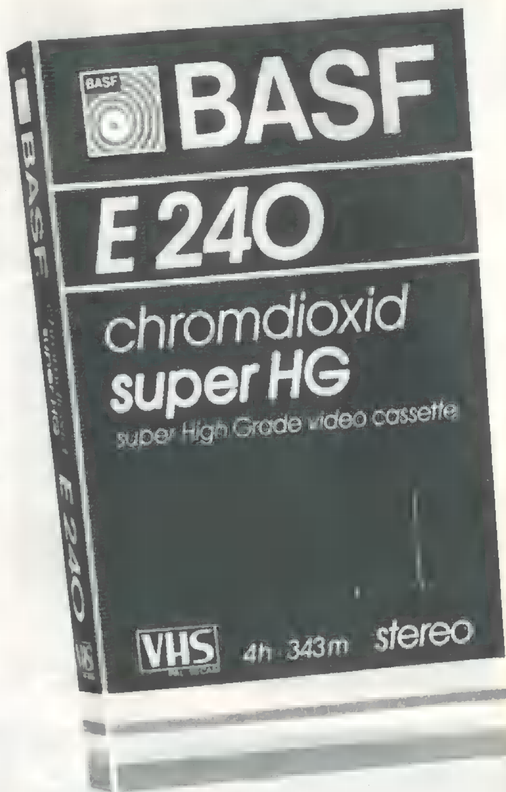
– [redacted] BASF nevét elsősorban audió- és videókazettái révén ismerik [redacted] vásárlók. [redacted] cég azonban a világ nagy vegyipari vállalatainak egyike. Össztermelésük hány százalékát jelenti [redacted] kazettagyártás?

– 1989-ben [redacted] BASF-csoport, 140 ezer munkatárssal, több mint 47 milliárd márkás forgalmat ért el. Az audió- és videótechnika nálunk az információs rendszerek gyártásának szektorába tartozik, s ehhez kapcsolódik [redacted] személyi számítógépek kiszolgálása is. Tavaly összesen 2,7 milliárd márka volt az ágazat bevétele, ami a teljes forgalom 6 százaléka.

– Milyen irányban halad jelenleg a cég kutatómunkája [redacted] videózásban?

– Minden minőségi tényezőt javítanunk kell újabb kazettáinkon, a játékidő növelését már nem tekinthetjük elsődleges szempontnak. Az Egyesült Államokban, felezett magnósebességgel ez már amúgy is tízórás időtartamot jelent legutóbbi kazettaváltozatunkkal. Most azon munkálkodunk, hogy a szalag minél tökéletesebben adja vissza [redacted] színeket, s minél hosszabb életű legyen a rögzített kép. Természetesen célunk az S-VHS szalagok piacra dobása is. A kilencvenes évek nagy fejlődése lesz a HDTV megjelenése. Ez óriási beruházást igényel az adótechnikától [redacted] tv-készülékekig. Ezért mi abból indulunk ki, amiből minden bizonnyal a fogyasztó is: a meglévő mostani technika lehetőleg legyen kompatibilis a jövő technikájával. Mindez [redacted] televíziós stúdiók esetében is igaz. A fejlődéssel pedig a videókazettáknak is lépést kell tartaniuk...

Falus Tamás

Muzsikerek videón

A western története

Rendszerek háborúja

A Videó Magazin és a VICO közös játékának III. fordulója

Kereskínál

Rovatunkban ingyen közzétesszük magánszemélyek 100 szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Levélben kérhetik gyári vagy házilag felvett, de megunt műsoros kazettáik, valamint „üres" kazettáik, prospektusaik, televízióik, monitorjaik, képmagnóik, kameráik hirdetéseit.

■ Másolásra, jó minőségben, magyar hanggal (esetleg felirattal) keresem: Black Rain, Őrület, A Sárkány éve, Imagine: John Lennon, továbbá Anette Haven, Taia Rea, Serina Robinson és Tracy Adams filmjeit. Czeglédi Gabriella, 7551 Lábod, Hosszúfalvi u. 132.

● Jó minőségben, magyar hanggal másolás céljából keresem: Blade Runner, Terminator, Highlander II., Back to the Future II., Frauenlager és Orlowski filmjeit. Mankovics István, 7551 Lábod, Hosszúfalvi u. 132.

■ WJ–MX 10 típusú VHS digitális keverő és trükkpult, Amiga DOS kézikönyv és Samsung SVX–303 videómagnó kezelési utasítások magyar nyelvű fordítása eladó. Vidos Nagy Leona, 1125 Bp. György Aladár u. 30.

● Fordítok kezelési utasítást videóhoz, tv-hez, mikrosütőhöz. Sharp VC–A 111s, Sharp VCA-105b, Samsung SVX–303, Panasonic NVG–13EE, Fisher FVH–P1KV, típusú videókhoz és Microwelle 179 L mikrosütőkhöz kész fordítást adok. Tel.: 186-5912.

■ Műsorosvideókazetta-gyűjteményemet eladom. Tel.: 169-3008

■ Siemens FM 464 háromforgófejes videómagnó eladó. Garanciális! Érdeklődni este az 183-2436-os telefonon lehet.

● Keresem az alábbi filmeket: Shaolin-templom szent köntöse, Árulás és megtorlás, Gyanús árnyak, Das Todesduell der Ninja, Nyolc szamuráj legendája, Shogun Assasin II., Shogun árnyékában, Amerikai Ninja III. Szolnoki Attila, 1033 Bp. Zab u. 14.

■ Megvételre keresem az alábbi filmeket magyar hanggal, csak kiváló minőségben: Rendőrakadémia V–VI., Forró rágógumi VII–VIII., Zamunda hercege, A Nap birodalma, Predator Halloween III–IV., Star Trek I–V. Győrbíró Péter, 6726 Szeged, Cinke u. 3/2.

■ Spectrum programot felveszek a címemre elküldött üres kazettára. Cserébe bármilyen gyári műsoros kazettát kérek. Érdeklődni levélben a következő címen lehet: Csendes András, 1148 Bp. Adria u. 5. 1. lépcsőház. A válaszlevélben programlistát is küldök.

■ Eladó P. Sound Yamaha PSS–140 szintetizátor 15 ezer Ft-ért. 2,5 oktáv, 37 billentyű, 100 hangszerregiszter, 5 ütőhangszer, 10 ritmus, szinkronindítás, Demo bemutatójáték, ritmusváltás + 12 V adapter és átjátszókábel. Vagy cserébe C–64-et kérek magnóval és joystickkal (2 db). Dezsőfi Gyula, 2700 Cegléd, Diófa u. 18.

● Eladó egy pár SPICA TC–50 hangfal, fekete színű Yamaha C–60 előerősítő és Yamaha T–80 csúcstuner. Buzás Gyula, 7621 Pécs, Leonardo Da Vinci u. 10.

■ Fisher FVH-P1DK, valamint Samsung SVX–303 videómagnó és Apple III. számítógép magyar nyelvű leírása eladó. Vidos Nagy Leona, 1125 Bp. György Aladár u. 30.

● Eladom 1 éves, megkímélt Siemens FM 560/8 típusú távszabályozós videórekorderemet. Szolgáltatásai: 39 csatornás, kábeltuneres, 2 hétre előre programozható, állóképléptetéses, tanulóprogramos. Irányár: 36 ezer Ft. Kothencz Sándor, 6000 Kecskemét, Nyíri u. 63.

■ Keresem műsoros kazettán vagy jó minőségben felvett filmeket megvételre: Cocktail, Kutyám Jerry Lee, Black Rain, Rendőrakadémia VI., Predator II., Rocky V., Indiana Jones III., Batman. Soós Szabolcs, 9400 Sopron, Felszabadulás u. 37.

■ Keresem jó minőségben, lehetőleg magyar hanggal az alábbi filmeket: Amerikai Ninja III., Karate Kid III., Indiana Jones III., A szakaszvezető, Gyermek Biblia. Gulyás Tibor, 3060 Pásztó, Kölcsey u. 4. Tel.: 541.

■ Eladó családi okok miatt egy Commodore 64 számítógép + magnó + 2 db joystick + játékprogramok. Irányár: 20 500 Ft. Brozsek Györgyné, 1204 Bp., Nagysándor J. u. 94/A.

■ Felvenném a kapcsolatot olyan egyéni ASTRA-vevő tulajdonossal, aki filmeket tud rögzíteni. ifj. Kozma Tibor, 4090 Polgár, Botond u. 33.

■ Keresem jó minőségben átmásolásra az alábbi filmeket magyarul (hang, szinkron, felirat): Cocktail, Hegylakó, A kis szemtanú, A szerelem tengere, Végzetes vonzerő, Távol Afrikától I–II., Vágyrajárók, Egy párizsi diáklány. Márton Zsolt, 2660 Balassagyarmat, Köztársaság tér 7.

■ Eladó JVC TM–90 PSN típusú monitor, négy normás, RGB bemenetes, videóláncba, videópultba, vagy komputerbe csatlakoztatható. Tel.: 156-1148 (de. vagy este)

■ Videómagnót vennék részletre + kamat, reális áron. Török Judit, 1033 Bp., Buza u. 4.

■ Elcserélném japán Orion típusú videórekorderemet kifogástalan minőségű Aiwa AD–R550, AD–F770 B, AD–F990 B magnódeckek valamelyikére. Minden megoldás érdekel. Zsindely Zsolt, 3925 Prügy, Ady E. u. 25.

■ Eladó ékezetes betűkkel, angol–magyar, magyar–angol szótár, teszt és fordítási program, amely Plusz 4-es és C–64-es számítógépen is működik. Járóka László, 1149 Bp., Egressy u. 113.

● Funai VIP–3000 típusú japán videólejátszómat (infra távirányító, állítható picture, tracking) áregyeztetéssel videórekorderre cserélném. Seres Krisztián, 2377 Örkény, Münnich u. 38/B. Ugyanitt Plus–4-es programok cseréje.

■ Panasonic NV 810 sztereó videó hifi áthangolva, 40 db E–180 és HGX, HG műsoros kazetta eladó. Agócs Tibor, 3332 Sirok, Petőfi u. 23.

● Eladó a Videó Magazin eddig megjelent összes száma kifogástalan állapotban, vagy rádiós sétálómagnóra cserélhető. Árajánlatokat levélben kérek. Szepesi János, 7623 Pécs, József A. u. 38.

■ Hitachi VT–8E típusú hordozható videóhoz 2 db akkumulátor eladó. Tolnai Ferenc, 2890 Tata, Kocsi u. 23.

● Normál kazettás kamkorderre, autóvideóra, nyugati gyártmányú lakókocsira vagy automata csigatészta-készítőre cserélnénk, ill. eladnánk nagyméretű Robur lakóautónkat. Pintér Géza, 6769 Pusztaszer, Petőfi u. 51. Tel.: 62/75-025.

■ Megvételre keresek V8 rendszerű videómagnót és videókamerát, valamint osztrák videómagazinokat. Eladásra kínálom kidolgozott amatőr videófelvételeimet: Velence, Görögország, Isztambul. Vértes Zoltán, 7200 Dombóvár, Radnóti u. 50.

■ Mindenféle könnyűzenei műfajt kedvelők, figyelem! Jó minőségben felvételeket készítek! Porpáczy Zsolt, 8900 Zalaegerszeg, Berzsenyi u. 28.

■ Új Commodore 64-es számítógép tartozékokkal és 1 db joystickkal eladó vagy azonos értékű szintetizátorra cserélhető. Hegyi László, 8714 Kelevíz, Vörösmarty u. 19.

■ Megvételre keresem a Panasonic NV-G 45 G típ. videó szervizkönyvét, vagy annak jó minőségű fénymásolatát. Egyben keresem az ugyanilyen készülékkel rendelkező videósok ismeretségét. ifj. Balaton György, 6503 Baja, Korvin Ottó u. 14.

■ Magánklubunk felszámolja szex-videókazetta gyűjteményét. Mindegyik első másolat és kuriózum (Caligula, Sodoma 120 napja, Karin Schubert stb.) Felbélyegzett válaszboríték elküldése esetén címlistát küldönk. Ha öt vagy annál több kazettát vásárol, darabonként 1000 Ft az ár. Ámormix klub, 3300 Eger, Rákóczi u. 12.

■ Eladó Sharp videókamera, Commodore színes monitor és videómonitorként is használható Junoszty tv. Telefon napközben: 168-7596

■ Keresem megvételre az alábbi filmeket: Lisztománia, Szerelmes asszony, Mechanikus narancs, A zenerajongók, Tommy, Excalibur, A zsarnok szíve, Mahler, Megváltozott helyzetek, Peepshow, valamint Malcolm McDowell 1986 után készült filmjeit. Hegedűs Lajos, 8000 Székesfehérvár, Temesvári u. 58.

■ Keresem az alábbi dokumentumfilmeket: Repülés története, Fejezetek az I. világháborúról, valamint ■ vadászgépekről és a polgári repülésről dokumentumfilmeket. Tuli Krisztián, Tel.: 137-7747

■ Keresem magyar hanggal, jó minőségben az alábbi filmeket: Ezeregy éjszaka virágai, Canterbury mesék, Salon Kitty, Sodom 2000, A kulcs, Miranda, Capricco, Café Budapest, Emmanuelle I–VI., Caligula és Messalin, Total Recall. Bakos István, 6060 Tiszakécske, Szondi u. 17.

■ Kifogástalan állapotú, keveset használt 2 éves Panasonic M1 kamkorder igényesnek eladó. Sebestyén Zoltán, Paks, Ifjúság u. 8/8.

Hírözön

Narrow Margin

Előreláthatólag ez év decemberére készül el az a krimi, melyben Anne Archer játssza a tanút. Címe: *Narrow Margin*. A tettesek minden eszközt megragadnak, hogy eltegyék őt láb alól. Az utolsó pillanatban sikerül ügyvédjével Kanadába menekülne – az ügyvédet Gene Hackman alakítja –, ott azonban ismét gyilkosok leselkednek rá...

Mit [redacted] a [redacted]„mindenevő?

E rovatban már hírt adtunk [redacted] „mindenevő" készülékről, amely adapter nélkül valamennyi VHS típusú kazetta befogadására képes. Így [redacted] normál VHS-e, [redacted] VHS-C-re és a [redacted]-VHS-re is. Ezúttal már képekkel is tudunk szolgálni. Az 1200 dollárért kínált, különleges, JVC HR–SC1000 típusú képmagnó kazettabefogadó tálcája hasonló a képlemezjátszóéhoz és a kazetta behelyezésekor a tulajdonosnak semmi dolga. A készülék természetesen távirányítóval is kezelhető és hifi-sztereo változatban kapható. Egyelőre azonban csak a távol-keleti szigetországban.

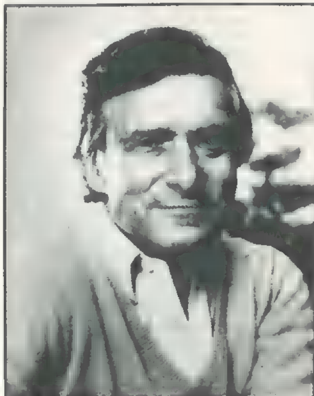

Ki mit mond?

– természetesen a videózásról. *Hugh Hefner*, a Playboy-főnök úgy látja, hogy míg [redacted] nyolcvanas években [redacted] videóhardver és -szoftver (készülékek és műsoros kazetták) elterjedésének lehettünk tanúi, addig [redacted] kilencvenes évtizedekben [redacted] magnók technikai színvonala fog tökéletesedni és tovább bővül majd a műsorok választéka, elsősorban speciális érdeklődési területeké. A szexet ugyan nem tekinti annak, de úgy érzi, hogy az új évtized hasonlítani fog [redacted] hatvanas évekhez: az emberek provokatívabb szexműsorokat igényelnek majd a jövőben.

Art Buchwald neves amerikai szatirikus publicista szerint a pihenés mellett a videó elsősorban a hétköznapok munkájában tölt majd be mind fontosabb szerepet. A jogászok már ma videóleveleket küldenek egymásnak, így téve könnyebbé egymás számára [redacted] munkát. Ami pedig a kikapcsolódást illeti, Buchwald nemrégiben bevallotta, eddig már vagy négy videókamerát vásárolt, de ahogy ismeri magát, lehet, hogy hamarosan megveszi a legújabb kameracsodát is. Mint említi, róla valóban elmondhatják, jó vásárló. Igaz, van is miből.

*

Végtelen történet II.

Balthasar Bux kalandos, képzeletben tett útjának második részét George Miller filmesíti meg. Ez a történet csak távolról rokona Michael Ende irodalmi eredetijének. Női főszereplője [redacted] olasz-amerikai Clarissa Burt. A bemutató ez év végén várható.

*

*

Összezsugorodott gyerekek

Több mint százmillió dolláros bevételt hozott eddig Joe Johnston „lilliputi" filmje, a Honey, I Shrunk the Kids (Drágám, [redacted] gyerekek összementek), mely a tavalyi mozibemutatót követően tavasszal jelent meg kazettán az [redacted] videotékákban. A hamarosan nálunk is [redacted]ható meseszerű történetben a népszerű komikus-színész, Rick Moranis egy [redacted] professzort alakít, aki legújabb találmányán dolgozik. Egy napon elhagyja otthonát, s amikor gyerekei és barátaik találmánya elé állnak, az működésbe lép és a gyerekek hirtelen mikroszkopikus méretű apróságokká zsugorodnak össze. Amikor [redacted] szülők, nem tudván róluk, véletlenül tálcástul kidobják őket az udvarba, az apró termetűvé változott gyerekek megkezdik kalandos útjukat a számukra egy csapásra sűrű dzsungellá változott udvarban, ahol az egyébként apró rovarok is óriási méretűvé válnak körülöttük. A különleges képi hatásokat [redacted] animáció két nagymestere, David Allen és Phil Tippet varázsolta [redacted] vászonra.

A szembe épített videókamera
[redacted] könnyű [redacted] lenni

Elkészült Peter Fleischmann rég várt science-fiction-filmje, a Hard To Be [redacted] God (Nem könnyű istennek lenni). Létrejötte hosszú időt vett igénybe, és számtalan kalanddal járt. Íme előbb [redacted] film története: Anton meghatározatlan jövőbeli időben él [redacted] Földön. Megfigyelőként egy másik naprendszer bolygójára küldik, ahol [redacted] emberek [redacted] középkorihoz hasonló körülmények között élnek. Arkanar városa semmiféle technológiát nem ismerő, babonás lakosságát betegségek sújtják. Néhányan épp feltalálják [redacted] távcsövet és a nyomtatott sajtót. Az elmaradt világ fölött Don Reba uralkodik, [redacted] legrosszabb fajta diktátor. Az igazi királyt bábként mozgatja, alattvalóit kínozza, intrikákat sző és minden haladást megakadályoz.

Anton nemesemberként Don Rumata álnéven él, ám nagyobb tudása és jobb felszerelése ellenére sem avatkozhat bele az ottani lakók életébe. Egy kísérleti program része, melynek során [redacted] időközben érzelemmentessé vált és eddig békésen élő Föld-lakók meg akarják tudni, vajon immunisak-e egykori barbár ösztöneikkel szemben. A szemébe épített videókamera segítségével állandó összeköttetésben áll a földiek űrhajójával. És akkor valami előre be [redacted] tervezett és meg nem engedett dolog történik: Anton beleszeret Kyrába, Arkanar gyönyörű lakójába. Vajon mit hoz ez magával, elfelejtkezik [redacted] küldetéséről, vagy sem?

És íme a film forgatásának közel sem rövid története:

1979: Peter Fleischmann elolvassa a Nem könnyű istennek lenni című science-fiction-regényt, Arkagyij [redacted] Borisz Sztrugackij alkotását. Lenyűgözve elhatározza: megfilmesíti. [redacted] rendezők (így Francis Ford Coppola, Andrej Tarkovszkij) is tervezték, de nem jutottak el a megvalósításig. Kérte a megfilmesítés jogát. A válasz: lehetetlen.

1980/1981: Fleischmannt továbbra [redacted] izgatja a megfilmesítés gondolata.

[redacted] **november**: Az Andropov-kormány enyhít a merev Brezsnyev-adminisztráción, és több nyugati kapcsolatot engedélyez. Kotyikov szovjet filmminiszter-helyettes Münchenben jártakor meghallgatja az ötletet, tetszik neki.

[redacted] Fleischmann beszél a francia forgatókönyvíróval, Jean-Claude Carriére-rel. München és Moszkva között ingázik. Elkészül az előzetes időbeosztás. Fleischmann felkeresi Sztrugackijékat.

1984. április: Aláírják [redacted] Szovinfilm és [redacted] Hallelujah-Film közötti első megállapodást. Andropov utódja, Csernyenko nem kedveli a német–orosz filmes barátságot. Akadályozza [redacted] előkészületeket. Fleischmann azonban makacs, a nyilvánosság előtt mindenhol [redacted] filmről beszél. Végül megkapják a jóváhagyást. Fő forgatási helynek [redacted] kijevi Dovzsenko stúdiót jelölik ki.

[redacted] Szerződtetik az első sztárokat: Kurt Russell [redacted] Ed Harris igent mond. Arkanart [redacted] kijevi stúdióban építik fel, [redacted] többi színhely: Kaukázus, Moldva, Ukrajna és Üzbegisztán.

1985. március. Gorbacsov kerül a Kremlbe. A film vákuumba kerül. Senki nem mer dönteni.

1986. április 26. A csernobili atomkatasztrófa megrázza a világot. Kijevben, a stúdióban csak négy nappal [redacted] értesülnek róla. Kurt Russell [redacted] Harris radioaktivitástól való félelmükben lemondják a munkát. Az új főszereplő: William Petersen.

1986. július: Fleischmann talál egy francia támogatót.

1986. augusztus: végleges szerződés a szovjetekkel.

[redacted] **szeptember–november**: A [redacted] forgatási helyszínt átteszik Jaltába, minden anyagot átszállítanak Kijevből. Desirée Nosbusch-Becker átveszi [redacted] női főszerepet.

[redacted] **december**: Rögzítik az első tájfelvételeket.

[redacted] **április**: Jaltában még legalább hat hét kell [redacted] díszletek felépítéséhez.

1987. május 7.: Az [redacted] forgatási kezdet – teljes káosz. Nincs telex, fénymásoló, [redacted] telefon csak hosszas imádkozás után működik, a magukkal vitt walkie-talkie-n pedig csak oroszul beszélhetnek.

1987. június: Új emberek érkeznek: Edward Zentara – Lengyelországból, (ő veszi át [redacted] főszerepet) a francia Anne Gautier, Pavel Lebesev operatőr. Számos nyelvi probléma merül fel: németül, olaszul, lengyelül, oroszul, franciául [redacted] magyarul beszélnek.

1987. július [redacted] Tadzsikisztán holdbéli tájain, az afgán–kínai határ közelében kellene felvenni [redacted] későbbi külső felvételeket.

[redacted] **július vége**: [redacted] forgatási kezdet:

1988. január–február: Korán beköszöntött a tél. Ahol 80 éve nem esett a hó, most hideg van [redacted] havazik. A [redacted] átköltözik Kijevbe.

[redacted] **április 5.**: Vissza Jaltába. A próféta szerepét Werner Herzog vállalja.

1988. május–június: A külső felvételeken Tádzsikisztánban, +50 fok árnyékban.

[redacted] **július 7.**: Fleischmann felkeresi Arkagyij Sztrogackijt Moszkvában. Bejelenti, hogy kész van. A film 80–85 százalékát leforgatják.

1988. [redacted] A maradék 15–20 százalékot a müncheni Bavaria stúdióban veszik fel.

[redacted] **június–1989. március**: A speciális effektusokon orosz team dolgozik az NSZK-ban. 1988 nyarán kezdődik az orosz anyag megvágása.

1989. május: Cannes-ban plakátok jelzik a filmet.

[redacted] **szeptember 12.**: Végre! A velencei filmfesztiválon bemutatják a film 212 perces változatát. A fogadtatás többségében kedvező, de Fleischmann még egyszer visszavonul [redacted] vágószobába;

1989. [redacted] **3.**: A filmet bemutatják Arkagyij Sztrugackijnak Moszkvában, aki el van ragadtatva tőle.

1990. január 20.: Ünnepélyes világpremier Moszkvában.

(A film több mint 30 millió márkába került.)

*

Pókok

Spielberg partnere, Frank Marshall befejezte első saját filmjét. Lélektani krimijének elődjeként Hitchcock *Madarak*ját és Spielberg *Cápá*ját említik a szakmabeliek. Mérges dél-amerikai pókok telepednek le a filmbeli amerikai kisvárosban. Egy fiatal orvosnak sikerül azonosítani az állatokat és megszabadítani a települést [redacted] veszélytől.

*

Leviathan

[redacted] George P. Cosmatos új filmje, amely [redacted] *Deep Star Six* és az *Abyss* után moziba kerül. David Peoples és Jeb Stu[redacted] forgatókönyvében 5000 méter mélységben a nyolctagú geológiai kutatást végző csapat elsüllyedt szovjet gőzöst talál, [redacted] Leviathant. Természetesen ez csupán a kezdet, a [redacted] étvágyú óriás szörnyeteg tartozik. Ahhoz, hogy megmeneküljenek, el kellene érniük [redacted] víz színét, ott viszont cápa leselkedik rájuk. A [redacted] sok utánérzés miatt az egyedüli izgalmat – [redacted] rosszmájúak szerint – az jelenti, vajon ki lesz a túlélők között?

Videóval a stressz ellen – Shirley MacLaine

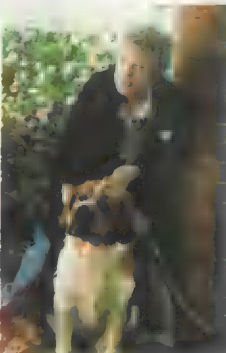
Shirley MacLaine az utóbbi másfél évtizedben már nemcsak színésznőként ismert. A hetvenes évek közepén utazást [redacted] Kínában, ahol megismerkedett a meditáció vallásos művészetével, [redacted] úgy ért haza, mintha kicserélték volna. Ő is csatlakozott azokhoz, akik Amerikában és Európában hirdetik a távolkeleti tanokat. Shirley MacLaine *New Age*-nek, Új korszaknak nevezi összefoglalóan mindazt, amit hirdet és gyakorol. Sokakban máig ellenérzések élnek [redacted] New Age-dzsel szemben (noha MacLaine már több könyvet is írt róla), mely [redacted] indiai és kínai hagyományokon kívül elsősorban az amerikai indiánok szent tanításait „szelídíti" a modern világhoz.

De mire jó mindaz, amit csinál?

Hívei úgy gondolják, a MacLaine-féle tréning a fizikai és szellemi önmegismerést segíti elő, valamint csökkenti a nyugati ember életében oly meghatározó jelentőségű stresszek hatását. A vonzó egyéniségű színésznő nemrégiben a videó segítségével is megpróbálta sokakhoz eljuttatni mentális gyógymódját és szellemi üzenetét. Filmjének *(The Inner Workout: [redacted] Program For Stress-Reduction Through Meditation)* már [redacted] címéből is kiderül: [redacted] cél változatlan – meditációs segítséggel legyőzni [redacted] káros stresszhatásokat. Ő maga úgy nyilatkozott erről, hogy videókazettájával meg szeretné könnyíteni azoknak a dolgát, akik már elhatározták, hogy felfedezik [redacted] bennük rejlő titkos és eddig érintetlenül hagyott energiaközpontokat. *„Mindannyiunkban megvannak [redacted] energiaközpontok. De csak a legutóbbi időben kezdtük megtanulni, hogyan használjuk fel őket"* – magyarázza [redacted] neves színésznő. Tanítása gyakorlatilag megegyezik azzal, amit a klasszikus indiai jóga [redacted] *csakrák tan*ának nevez. Az emberben eszerint hét meghatározó pont található, s mindegyik egy-egy érzelmi állapotot jelképez. E pontokat [redacted] gerincoszlop vonalán kell elképzelnünk, egy olyan közegben, melyet – megint csak a jóga nyomán – Shirley MacLaine „éteri anatómiának" nevez. A videófilmen többek között arról beszél, hogy milyen hatással vannak [redacted] csakrák mindennapi életünkre.

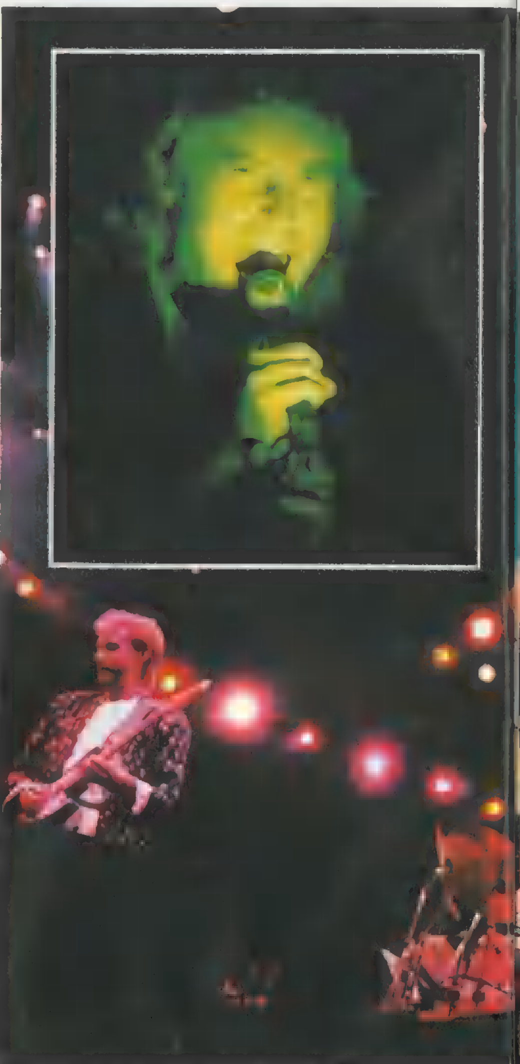
A film elején MacLaine bevezeti nézőit a *Meditáció nyitott szemmel* című program előgyakorlataiba. Fontos, mondja, hogy gyakorlatozás közben kényelmes ruhákat viseljünk, és „praktikáinkat" próbáljuk úgy időzíteni, hogy végzésük idején senki [redacted] zavarhasson meg bennünket. MacLaine azt is bemutatja, milyen testtartásban üljünk a padlón, hogy elmélyedésünk zavartalan legyen. Ezután a [redacted] fokozatos elernyesztése következik, melynek különleges légzési technikával kell együtt járnia. Végül a csakrákra kell koncentrálnunk. Mindegyiknek megvan a jellemző színe – a fil[redacted] meg is jelennek ezek [redacted] megfelelő pillanatban, hogy [redacted]gítsék a kezdő New Age-hívőket. Mindennek [redacted] értelme, hogy tisztába jöjjünk saját csakrarendszerünkkel, s egyáltalán: önmagunkkal.

Maga a Meditáció nyitott szemmel, Shirley MacLaine intenciói szerint, még mélyebben fekvő lelki rétegekre irányítja a néző figyelmét. A színésznő közben arra bátorítja az érdeklődőket, próbáljanak félelem nélkül szembenézni stresszhelyzeteikkel. A [redacted] meditációját és [redacted] gondoktól való megszabadulását [redacted] videón hallható kellemes [redacted] is elősegíti. A hetvenperces filmet (és talán [redacted] lelki szabadságot is) már potom [redacted] dollár 95 centért bárki megkaphatja.

Phil Collins napjaink egyik első számú szólóénekese. S miközben a legmérvadóbb slágerlisták élmezőnyéből nem lehet leszorítani szerzeményeit (Another Day In Paradise, I Wish It Would Rain Now), idehaza, szalagon, sokak otthonába juthat el zenéje, látványos képek kíséretében. Nemrégiben jelent meg ugyanis [redacted] honi üzletek polcain [redacted] együttesének, a Genesisnek a koncertfelvétele, az 1984-[redacted] esztendőből. *The Mama Tour* elnevezést [redacted] koncetturnéjuknak, amellyel, sorrendben tizenötödik albumuk megjelenése után, bejárták [redacted] világ stadionjait.

A 102 perces videóban elsőként [redacted] *ABACAB* csendül fel, 1981-es nagylemezük címadó szerzeménye, majd ezt az akkoriban friss LP dalai követik: [redacted] *That's All*, [redacted] híressé vált *Mama*, az *Illegal Alien*, valamint [redacted] egymásba folyó *Home by the Sea* és a *Second Home by the Sea*. (E kompozíciókat hallhattuk három évvel későbbi sikeres budapesti, népstadionbeli koncerjükön is.) A kamera a színpadon pontoknak látszó zenészeket életközelségbe hozza: láthatjuk éneklése közben Phil Collins izzadságcseppjeit, humorral teli mimikáját; Tony Banks ujjainak vibráló mozgását az őt körülölelő szintetizátor-erdő

billentyűin; s Mike Rutherford feszültséggel teli gitárjátékát. A zenekar törzsmuzsikusait a pódiumon Daryl Stuermer gitáros és [redacted] színes bőrű Chester Thompson egészíti ki. Az instrumentális résszeknél azonban Phil is odaül eredeti hangszere, a dob mögé, és Thompsonnal együtt kísérik a többieket, hacsak [redacted] vívnak egymással barátságos kérdés-felelet dobszóló-párviadalt.

A Genesis-koncertek egyik különlegessége [redacted] látvány. Az izgalmas zenét remekül egészíti ki [redacted] másodpercre kidolgozott ritmushoz igazodó fényjáték, [redacted] hidegkéktől a bíborig. A több mint másfél órás programban szemkápráztató színek kavalkádját láthatjuk.

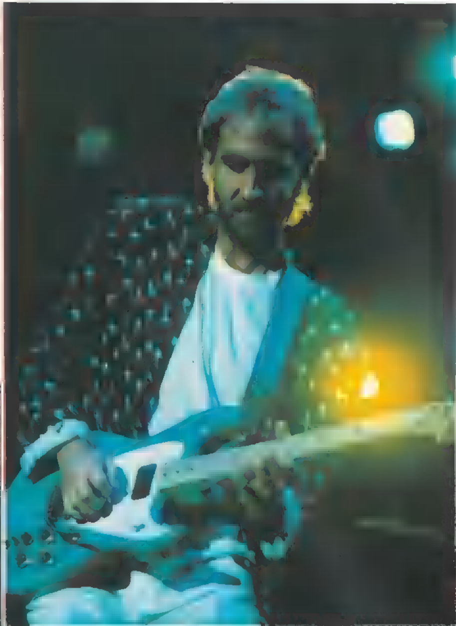
A legkiemelkedőbb zenei részek az előadás utolsó harmadában hallhatók. Felcsendül az *In the Cage/Cinema Show/Afterglow* egyveleg a hetvenes évek híres LP-jeiről, így a *The Lamb Lies Down On Broadway* és a *Selling England By the Pound*ról. Ez a változat egyébként először az 1982-es *Three Sides Live* koncertlemezükön volt hallható. A csaknem negyedórás darab kiemelkedő része Tony Banks szintetizátorszólója.

A koncert, éppúgy, mint [redacted] 1987-es budapesti, [redacted] *Turn It on Again* Genesis-slágerrel zárul [redacted] nyolcvanas évek legelejéről, melybe a csapat egy fergeteges rockegyveleget is ágyazott a Rolling Stones Get Nójától a Beatles Twist and Shoutjáig.

E műsoros kazetta élmény mindazoknak [redacted] Genesis-rajongóknak, akik felidézhetik népstadionbeli élményeiket, mind azoknak, akik csupán csak szeretik [redacted] jó zenét. Hogy ennek neve a Genesis esetében progresszív rock, instrumentális rock vagy valami más, az másodlagos kérdés.

A muzsika és a látvány együttes élménye még nagyobb lenne, ha a kiadó Helikon Video [redacted] sokszorosí[redacted] minőségére nagyobb gondot fordított volna.

F. T.

Koncertkülönlegesség szalagon:

Amerika Nyugat-Berlinből

Már legalábbis azokban a filmekben, melyeket a nagy filmfesztiválokra küldenek. Ezek az alkotások arra „ítéltettek", hogy arassanak nemzetközi elismerést, hozzanak néhány, lehetőleg minél több Oscar-díjat vagy legalább jelölést, és [redacted] nemzetközi piacon termeljenek minél nagyobb bevételt. Az igazi kasszasiker nem ezeknek [redacted] dolga: azt olyan filmek biztosítják, melyek elsősorban nem [redacted] mozik, hanem a videóforgalmazás számára készültek, melyeknél a mozisiker csak hab a kávén. Hollywood tehát nagyon pontosan kettéválasztja [redacted] nagy pénz megkeresését [redacted] a nemzetközi visszhang keltését. Tudja, hogy a kettőt összemosni butaság. Ezért videótörténeteiben borzongat, szerelmeskedik, horrorizál, pszichologizál, fantasztikumba repít, szexet ömleszt, hullahegyeket épít – [redacted] fesztiválpiacra pedig szemlesütve küldi rossz lelkiismeretét, kiscserkészhitét, tiszta szemű vallomását.

A nyugat-berlini Filmfest majd minden napjára jutott egy amerikai furdalás. A közönség lelkiismeretesen végigülte a produkciókat, legfeljebb [redacted] hahotáját nem bírta visszafojtani. De ez csak ritkán fordult elő. Mert Amerika nagyon hatásosan tud [redacted] könnyzacskókra hatni.

Amerikát furdalja [redacted] lelkiismeret. A [redacted]. A négerkérdésért. A [redacted] asszimilációért. A kispolgáriságáért. A maffiákért. A [redacted] háborúért. A polgáháborúért. Az atombombáért. Még [redacted] jövőért is. [redacted] egyfolytában hamut szór [redacted] fejére. Megtisztulni vágyik.

VARIETY #6 THURSDAY
BERLIN DAILY AND SCREENING GUIDE
GENERAL INQUIRIES · STAND 27A · 3RD FLOOR · CINECENTER · [redacted] 262 6927
EDITORIAL & ADVERTISING ☎ 262 6923 · 254 89175 · 89131
THURSDAY · FEBRUARY 15 · 1990
MATTHEW BRODERICK · DENZEL WASHINGTON · CARY ELWES · MORGAN FREEMAN
TRI-STAR PICTURES
GLORY Press Conference at the Palace Hotel 2nd Floor on February 16, 1990 at 00:30 Hours
Glory
BERLIN FILM FESTIVAL PRESENTATION FEBRUARY 15

[redacted]: Dicsőség

Hétfőn megtudhattuk, hogy már [redacted] polgárháborúban kezdődött [redacted] baj. Mármint Amerikával. Merthogy még az északiak is hajlamosak voltak megfeledkezni a négerekről, akikért többek között harcoltak. A *Dicsőség* (Glory), Edward Zwick történelmi eposza – a rendező egyébként [redacted] idáig különösen a televízióban edzette tehetségét, [redacted] Család sorozat például szinte mindenestül az ő gyermeke – az északiak egyetlen olyan hadtestének állít emléket, melyet teljes egészében négerek alkottak. Kivéve persze [redacted] parancsnokokat és [redacted] tiszteket: mert [redacted] demokráciának már idejekorán érvényesülnie kellett. Robert Gould Shaw volt az a lelkes fehér tiszt, aki megszervezte a néger hadsereget – és katonáival együtt halt is meg Morris szigetén. De a két időpont között igazi egységet tudott teremteni a műveletlen feketék soraiban, kivívták mindenki elismerését, kivéve talán [redacted] többi katonáét, [redacted] fehérekét, mert [redacted] demokráciának már idejekorán érvényesülnie kellett.

Bájos film: leginkább talán arra a stílusra emlékeztet, ahogy felénk, szocreál vidékeken egykor [redacted] mezítlábas kommünhadsereget idealizálták. Ahogy [redacted] szuperszéles vásznon megannyi fekete hős rohan a halálba, fénylő gombszemében a jövőnek szóló üzenettel – „Ha többé nem találkozunk is ezen a világon, láthatjuk egymást [redacted] mennyei dicsőségben, ahol sohasem felejtenek bennünket" –, tombol a harlemi fiúkórus hallelujája: elérzékenyülve gondolok a szovjet eposzhazugságokra, hogy lámlám, csak [redacted] nagy országok tudnak ilyen meghatottan meghatóak lenni.

[redacted]: Árnyékcsinálók

Kedden már az atombomba miatt süti le [redacted] szemét [redacted] amerikai film. Roland Joffé, akinek első két filmje világsiker lett – *Killing Fields*, *Mission* –, ezúttal [redacted] Oppenheimer-

[redacted]
Dicsőség

Roland Joffé: „Nem Robert Oppenheimerről szól a filmem”

Roland Joffé úgy érkezett az Árnyékcsinálók sajtótájékoztatójára, mint a szélvész. Tudta, hogy filmjét rosszul fogadták a velencén, tudta, hogy az újságírók kellemetlen kérdéseket tehetnek föl neki, ezért nem várt kérdést, semmit, azonnal lerohanta az egybegyűlteket. És megmagyarázta, miért jó a filmje.

– Azt hiszem, nem Robert Oppenheimerről szól a filmem, nem történelmi sztori, amit elmondok. Ez egy mélyen emberi alkotás, amely a hétköznapok döntési mechanizmusairól szól. Ahogy egy igazi szaktekintély, Henry Kissinger mondta egyszer: a legbonyolultabb történelmi-politikai események és határozatok mögött lényegében mindig nagyon egyszerű emberi érzelmek, félelmek és örömök, fájdalmak és könnyek fedezhetők föl, melyekről persze a vezetők nem akarnak tudomást venni. Nos, az én filmem is erről szól. Arról, hogy a fejlődés során például a technika újabb és újabb lehetőségeket ad számunkra, de a felhasználásról kizárólag mi dönthetünk. A technikai fejlődés elképesztő felgyorsulásával mágikus pillanatok adódnak az emberiség számára: de a felhasználás módját a körülmények, a környezet határozzák meg. Ez hamleti dilemma. Azt feszegeti, hogy egy bizonyos történelmi helyzetben miképp lehet embernek maradni. Sokkos helyzet állhat elő egy-egy döntéshelyzetben: a tudomány és az emberség ellentétbe kerülnek. Az én Oppenheimerem a tudományos csatát megnyeri, az emberit elveszíti. A technikai fejlődés ugyanis kitágítja az idő kereteit, új dimenziókat csempész tudatunkba-életünkbe. Ismét csak hamleti a kérdés, hiszen a kizökkent időt kellene nekünk helyretolnunk. Az Oppenheimer típusú emberek megértik ezt a dilemmát, ha megoldani nem is tudják. Az én filmem arról szól, hogy egy ilyen morális szituációban jobb vesztesnek lenni, mint elveszíteni az emberségünket – de hogy ki nyeri meg a háborúkat, arra én sem tudom a választ.

Joffé körülnézett a teremben. Érezte, hogy lenyűgöző volt. Kinek jutott már eszébe, hogy milyen volt a film? Nyilatkozni tudni kell.

Ronald Joffé: Árnyékcsinálók

ügyet melegíti föl: az *Árnyékcsinálók (Shadow Makers)* nagyszabású freskó négyszáz megszállottról, aki Los Alamosban éjt nappallá téve küzd a bomba megteremtéséért, és ezzel a háború megnyeréséért. És persze éppen itt a porbléma. Mert a katonáknak – a keménykezű, megalkuvások nélküli parancsnokot Paul Newman adja rezzenéstelen arccal – természetes, hogy a háborút minden eszközzel kell megnyernie Amerikának: ez nem lehet morális kérdés. A tudósok viszont hezitálnak – Oppenheimert Dwight Schultz formázza, látható tétovasággal –, mert az ugyan nekik sem kétséges, hogy a nácikat le kell gyűrni, de azt is felismerik, hogy pusztító erőt szabadítottak el. És közben van itt minden: kommunistagyanús szerető, megértő-alkoholista feleség, sugárfertőzött szerelem. És a végén az első, kísérleti bombarobbantás: eufória és győzelmi mámor. Hozzászámolva, hogy mi már azt is tudjuk, mi következett néhány nappal később.

Ravasz lelkiismeret-furdalások ezek. Az első arra fut ki, hogy mégiscsak Amerikában teremtődött meg az igazi demokrácia, a második meg a győztes szempontjait erősíti. Amerika elképesztően ért ahhoz, hogy kudarcaiból vagy mocskából is jövőt építsen, büszkeséget mutasson.

Szerda: Július negyedike

Szerdán a vietnami háború okán sütötték le a szemüket. Oliver Stone filmje is dokumentálható sztori alapján született, Ron Kovic vietnami veterán könyve nyomán. *Július negyedikén született (Born on the Fourth of July)* a főhős: ugyanazon a napon, amikor Amerikában a függetlenséget ünneplik. És Ron felnő, ugyanúgy, ahogy a kisvárosi fogszabályzós fiúk szoktak. És beáll a hadseregbe, tengerészgyalogosként elviszik Vietnamba – akárcsak a film rendezőjét –, megsebesül, és egész életére nyomorék lesz. Tolószékhez láncolva zuhan alkoholmámorból kábítószeres révületbe, teszi tönkre a maga és környezete életét. Amíg célt nem kap az élete: és ettől kezdve polgárjogi harcosként küzd a háborúk ellen, a békéért és az egyenjogúságért.

Íme, megint a ravaszság. Mert Stone végül is azt mutatja föl, hogy Amerikában a kisiklott életek is kaphatnak értelmet, hogy tolószékből is lehet politizálni. Karriertörténet lesz végül is Kovic élete. Emlékszem, Zinnemann csinált egy filmet *Férfiak* címmel: azok a második világháború veteránjai voltak, szintén tolószékben. Főhőse – Marlon Brando játszotta – végül is eljut lelkierőben odáig, hogy hazamegy a szerelméhez-feleségéhez: könnyes happy ending volt az is. De hol van ettől a mostani megoldástól? Kovic már nem elégedhet meg holmi házi tűzhely langymelegével: ő egész népét, nem középiskolás fokon. Ő inkább gyermetegen. Egyébként a film bámulatos, hatásos, profi, Tom Cruise a főszerepben bizonyítja, hogy egyszer csak nagy színész lett: összes- ▶

Bruce Beresford: Miss Daisy és sofőrje

ségében mégis hideglelést kap az ember a mosolygós nyomorékoktól, a győztes legyőzöttektől.

Csütörtök: Miss Daisy és sofőrje

Csütörtökön aztán ismét vissza egy alap-lelkiismeretfurdaláshoz, a négerekhez. Vegyítve újabb adalékkal: a zsidósággal. És ami igazán fontos: megértő, kedves, feloldó, mindent széppé oldó humorral. A *Miss Daisy és sofőrje (Driving Miss Daisy)* a Broadwayről került a filmstúdióba, miután a darab az elmúlt évadok egyik leghangosabb sikerének bizonyult. Hőse egy korosodó, felső középosztálybéli, morgós-kedves zsidó öregasszony, aki kocsiját leginkább virágágyásokba tereli – és egy ugyancsak korosodó, bölcs, jó humorú néger férfi, akit a hölgy fia fogad föl anyja mellé sofőrnek. A két ember kapcsolata mulatságos helyzetek során alakul: Miss Daisy eleinte rá sem bír nézni az alkalmazottra – a film legvégén azonban már csakis őbenne bízik, még fiánál is jobban.

A film persze arról szól – nem is igen rejtett üzenetekkel –, hogy a jenki Amerikában csakis az elnyomott(?) kisebbségeknek van szívük-humoruk-bájuk, hogy egymást is csak ők érthetik meg igazán: a néző mégis megeszi, amit elé tálalnak, mert emberségről, barátságról, szeretetről beszélnek. Olyan cikkekről, melyek hiányoznak életünkből. Ta-

Oliver Stone: Július 4-én született

Ron Kovic: „Úgy volt, hogy Al Pacino játszik majd engem"

Ron Kovic tolószékben jött el a fesztiválra. Barátságos, elhivatott ember. Övé volt a show, hiszen Stone háttérbe vonult, Cruise meg el sem jött. És Kovic élvezte, hogy ő van a középpontban. Látszott: ez az ő igazi elégtétele. És készségesen mesélt bárkinek, bármennyit.

– 77 júliusában találkoztam először Oliverrel. Tudtam, hogy ő is kiszolgált vietnami katona, tudtam, hogy ő is megszenvedte a maga talpra állását. Azonnal igent mondtam a tervre, hogy csináljunk együtt filmet az életemről. Úgy volt, hogy Al Pacino játszik majd engem, de négy nappal a forgatás előtt összedőlt a produkció anyagilag. Ráadásul Alnak nem is volt affinitása a történetemhez. Összetört a kudarc. Aztán eltelt tizenkét év, és Oliver felhívott: Ron, én készen vagyok. Átírtuk a forgatókönyvet; miközben az ő gyerekei körülöttünk háborúsdit játszottak, mi arról írtunk, hogy a háború a legabszurdabb, legértelmetlenebb dolog a világon. El akartam mesélni mindenkinek, milyen iszonyú nehezen álltam talpra. De sikerült. A békeharc értelmet adott az életemnek. És ezt el kell mesélni az amerikaiaknak. Sokszor arra gondolok, bár ezen Oliver mindig mosolyog, hogy az Államokra is ráférne egy kis gorbacsovi peresztrojka, egy igazi glasznosztyj.

Herbert Ross: Acélmagnóliák

lán mert nem születtünk kisebbségnek? Vagy mert mi tényleg annak születtünk?

Péntek: Acélmagnóliák

És pénteken is a szeretethiány furdalására apellál egy film, a koreográfusként, majd a *Funny Lady* vagy a *Footloose* rendezőjeként megkedvelt Herbert Ross kapitális marhasága, az *Acélmagnóliák* (Steel Magnolias). Amely egy magát kisebbségnek megélő többségről, a nőkről szól. Arról, hogyan képesek mindent feláldozni családjukért; hogy egy gyerekszülés kedvéért cserébe az életük sem túl nagy ár; hogy a férfiak mindehhez csak értetlenül asszisztálni képesek. Könnyes, megható, minden kockáján hazug ez a sztárparádéval készült alkotás: bizton megjósolhatni, ez kasszasiker is lesz. Mert a hazugságai olyanok, melyekkel mindannyian szívesen kábítanánk magunkat.

A *Július negyedikén született* (Born on the Fourth of July) című filmért Oliver Stone kapta a legjobb rendezőnek járó Oscart. Jessica Tandy 80 évesen játszotta el a *Miss Daisy sofőrje* (Driving Miss Daisy) főszerepét, és elnyerte a legjobb női alakítás díját. Ez utóbbi alkotásé lett a legjobb film Oscar-díja is. A *Glory* (Dicsőség) című filmben nyújtott teljesítményéért Denzel Washingtoné lett a legjobb mellékszereplőt illető díj.

Volker Schlöndorff: A szolgálólány meséje

Szombat: A szolgálólány meséje

Sokkal szívesebben, mint Volker Schlöndorff látomásos utópiájával, melyben egy elképzelt Amerika szerepel. *A szolgálólány meséje (The Handmaid's Tale)* egyike a végeláthatatlan orwelliádáknak: ennek a diktatúrának sajátos matriarchátus a működtetője. A vezetőnek született nők kikapcsolják életükből a nemiséget, közrendűekből és foglyokból toborozzák azokat a szolgálókat, akik helyettük szülnek. A megtermékenyítés aktusakor a férfi mintegy egyszerre teszi magáévá feleségét és a szolgát: a feleség élvez, a férfi dolgozik, a lány megfogan. Szerencsés esetben. Egyébként börtön és halál vár rá. Vagy a szerelem, ha végképp mázlija van: és akkor már van miért menekülnie, bujkálnia. Furcsa utópia ez: Amerika nagyhatalmi lelkiismeret-furdalása legalább annyira áthatja, mint a rendező európai félelme. És közben mi, kelet-közép-európaiak elképedve látjuk, hogy mesésebb tájak szülöttjei még lidérces álmaikban sem tudnak olyat kitalálni-elképzelni, aminek a hatványozottabb formáit mi már ne éltük volna át. Sok helyütt ma is élik-halják: nekik a negatív utópia valóság. Amerika viszont biztos benne, hogy a totalitástól sohasem kell félnie.

Vasárnap: Mindenki győz

Pedig a hétköznapok ott sem jobbak! – kiált fel az angol színekben indult amerikai film, a *Mindenki győz (Everybody Wins)*, melyből megtudhatjuk, hogy az amerikai kisvárosokban helyi maffiák működnek, hogy össze vannak fonódva, hogy a tisztes magándetektív csak vesztes lehet, még az is elárulja, aki megbízta őt, hogy végül is mindenki nyertes, aki a piszkos játszmán belül van, tehát az egyetlen lehetőség az, hogy belülre kerüljünk. A filmet Karel Reisz rendezte, a közhelyeket Arthur Miller pofozta ostoba forgatókönyvvé: olyan az egész, mint egy Chandler-paródia. De komolyan veszi önmagát. Ettől aztán elviselhetetlen. De leleplez, és az most divat Hollywoodban.

Mert Amerikát furdalja a lelkiismerete. Ezt néha művészetté párolja, olykor a hétköznapokban szenvedi meg. De a külvilágnak inkább a nyugati parti változatát mutatja meg. Hátha bedőlünk neki!

Bányai Gábor

Karel Reisz: Mindenki győz

Ezért küzdök én, meg sok bajtársam is.

Nem Vietnam-filmet akartunk csinálni. Azt a borzalmat akartuk megmutatni, amit a háború testben-lélekben elültet. Hogy tolókocsiban kell élnem, azt sohasem lehet igazán megszokni, elfogadni. Nem akarom, hogy fiatal emberek háborús hősök, aztán nyomorék részegesek legyenek. Soha többé nem akarok, nem bírok ilyet látni. Remélem, nem is kényszerülök erre. Bízom az olyan érzékeny, okos fiatalemberekben, mint Tom Cruise, aki a barátom lett, aki képes volt azonosulni minden fájdalmammal, kétségbeesésemmel, akaratommal, vágyammal. És bízom azokban az embrekben, akik Berlinben kalapáccsal verték-verik szét a falat, a falakat, melyek el akarnak választani, háborúba és pusztulásba akarnak kényszeríteni bennünket.

CIC VIDEO

NYÁRI SLÁGER-KÍNÁLAT

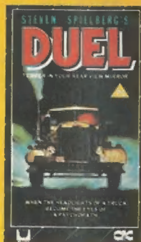
DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT

HOWARD, A KACSA

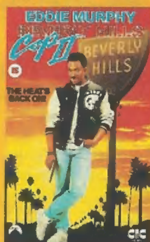
szines, szinkronizált, amerikai filmvigjáték
kb. 106 perc
© 1986 Universal City Studios, Inc./All rights reserved
Rendezte: WILLARD HUYCK
Főszereplők: LEA THOMPSON, JEFFREY JONES, TIM ROBBINS

PÁRBAJ

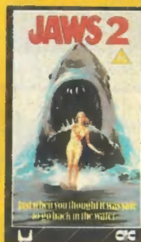
szines, feliratos amerikai kalandfilm
kb. 86 perc
© 1972 Universal City Studios, Inc. All rights reserved
Rendezte: STEVEN SPIELBERG
Főszereplő: DENNIS WEAVER

BEVERLY HILLS-I ZSARU II.

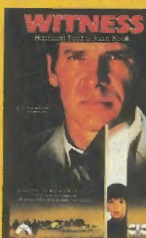
Szines, szinkronizált, amerikai bűnügyi vigjáték
kb. 99 perc
TM & © 1987 Para Mount Pictures Corporation All Rights reserved
Rendezte: TONY SCOTT
Főszereplő: EDDIE MURPHY

CÁPA 2

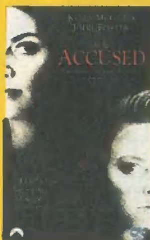
szines, szinkronizált, amerikai kalandfilm
kb. 111 perc
© 1978 Universal City Studios, Inc. All reserved
Rendezte: JEANNOT SZWARC
Főszereplők: ROY SCHEIDER, LORRAINE GARY, MURRAY HAMILTON

A KIS SZEMTANÚ

szines, feliratos, amerikai kalandfilm
kb. 107 perc
©1985 Paramount Pictures Corporation /All rights reserved
Rendezte: PETER WEIR
Főszereplő: HARRISON FORD

VÁDLOTTAK

szines, szinkronizált amerikai kalandfilm
kb. 110 perc
© 1988 Paramount Pictures Corporation All rights reserved
Rendezte: JONATHAN KAPLAN
Főszereplők: JODDIE FOSTER, KELLI McGILLIS
(Jodie Foster ezért az alakításáért Oscar dijat kapott 1989-ben a legjobb női főszereplőként)

Paramount
A Paramount Communications Company

UNIVERSAL®